

Integratiebeleidsplan Gemeente Dilbeek

1 februari 2013

31 januari 2016

Voorwoord

Dilbeek wil

een veilige geborgen gemeente zijn waar alle burgers zich thuis voelen en in harmonie samenleven,

werken aan een laagdrempelige en toegankelijke dienstverlening naar alle burgers met extra aandacht voor kansengroepen waaronder anderstalige nieuwkomers en etnisch-culturele minderheden,

kansen creëren voor alle burgers om hun actieve deelname aan de maatschappij te bevorderen,

een draagvlak creëren voor diversiteit en de steun voor een interculturele samenleving vergroten.

Met dit integratiebeleidsplan springt Dilbeek mee op de kar van Vlaams minister Bourgeois die de Vlaamse gemeenten ondersteunt bij het voeren van een integratiebeleid.

Dank aan de stuurgroep en medewerkers van verschillende gemeentediensten en OCMW en aan mensen van diverse origine voor de kleurrijke input en feedback bij de opmaak van dit plan.

Het college van burgemeester en schepenen

Marianne Vanden Houte

secretaris

Carine Walravens

burgemeester wnd.

Hoe kwam dit plan tot stand?

Naar aanleiding van het integratiedecreet van 28 april 1998, gewijzigd door het decreet van 30 april 2009 en het uitvoeringsbesluit van 12 november 2010 diende het college van burgemeester en schepenen van Dilbeek eind 2010 een aanvraag in bij het Agentschap Binnenlands Bestuur .

Eind 2011 sloot de Vlaamse Regering met de gemeente Dilbeek een overeenkomst af voor de oprichting van een integratiedienst. Een werkingstoelage van 24.051 euro werd hiervoor toegekend.

Op 1 februari 2012 werd een voltijds deskundige diversiteit aangeworven bij de dienst welzijn en preventie.

Tegen 30 november 2012 dient de gemeente te zorgen voor de opmaak van een integratiebeleidsplan voor de periode 1 februari 2013 - 31 januari 2016.

Hiervoor werd op 5 maart 2012 een **stuurgroep** samengesteld als volgt:

Burgemeester Stefaan Platteau
Schepenen voor Integratie, Carine Walravens
Schepenen voor Onderwijs, Jef Vanderoost
Schepenen voor Welzijn, Lies Vereecke
Schepenen voor Vlaamse aangelegenheden, Willy Segers
Sectorcoördinator Vrijetijd, Marianne Nijs
Diensthooft Welzijn en Preventie, Marrit Volckaert
Diensthooft Burgerzaken, Carolien Kestens
Deskundige Onderwijs, Kim Muyltermans
Deskundige van het OCMW, Nadine De Wit
Deskundige Provinciaal Integratiecentrum, Hilde Capals
Deskundige Diversiteit, Evi Wouters

Bij de omgevingsanalyse werden volgende diensten en organisaties betrokken:

- Dienst Bevolking en dienst Vreemdelingen
- Dienst Jeugd en dienst Sport
- Cultuurcentrum Westrand
- OCMW
- Dienst Naschoolse Begeleiding
- Dienstenonderneming
- onthaal en informatieloket van de gemeente
- Werkgroep Taalbeleid
- Werkgroep Participatiebeleid
- De Dilbeekse scholen
- De lokale politie
- Dienst Financiën
- Het Huis van het Nederlands
- Het Centrum voor Basiseducatie (CBE)
- Het Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO Kruikenburg)
- Café Combinne

De doelgroep anderstaligen en etnisch-culturele minderheden werd bevroegd:

- bezoekers aan de dienst Welzijn en Preventie
- bezoekers aan het Huis van het Nederlands
- deelnemers van Café Combinne
- Dilbeekse cursisten NT2 (Nederlands tweede taal)
- leden van de Congolese vzw "Hand in Hand voor Loto"
- bewoners van de Reinaertwijk
- het bestuur van de Ahmadiyya Moslimgemeenschap Sint-Ulriks-Kapelle

Volgende sectorale plannen en beleidsnota 's werden geraadpleegd:

- strategisch meerjarenplan 2008 - 2012 gemeente Dilbeek
- jeugdbeleidsplan 2011 – 2013
- sportbeleidsplan 2008 – 2013
- cultuurbeleidsplan 2008 – 2013
- lokaal sociaal beleidsplan 2008 – 2013
- instapdiversiteitsbeleidsplan 2006
- verslagen werkgroep Leefbaarheid 2008 – 2012
- Dossier buurtwerking Dilbeek 2011
- SWOT-analyse participatiebeleid 2012
- taalafsprakennota en taalactieplan werkgroep taalbeleid 2012
- convenant ontwikkelingssamenwerking 2011 – 2013

Volgende bronnen werden geraadpleegd:

- Het internationale karakter van de Vlaamse Rand, vergelijking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het ruime ommeland 2012, Studiedienst van de Vlaamse Regering.
- Dossier Minderheden in Vlaams – Brabant in 2010, Provincie Vlaams – Brabant
- Cijferboek van de Vlaamse Rand 2011, versie oktober 2011, studiedienst van de Vlaamse Regering
- Migratie, Jaarverslag 2011, Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding
- Lokale Statistieken & Inburgeringsmonitor, Studiedienst van de Vlaamse Regering
- Kindrapporten van Kind & Gezin
- cijfergegevens Arvastat VDAB
- bevolkingsregister gemeente Dilbeek
- Armoede en Sociale uitsluiting , jaarboek 2011, OASES, Universiteit Antwerpen
- Dossier Armoede in Vlaams - Brabant 2011, Steunpunt Sociale Planning

Inhoudstafel

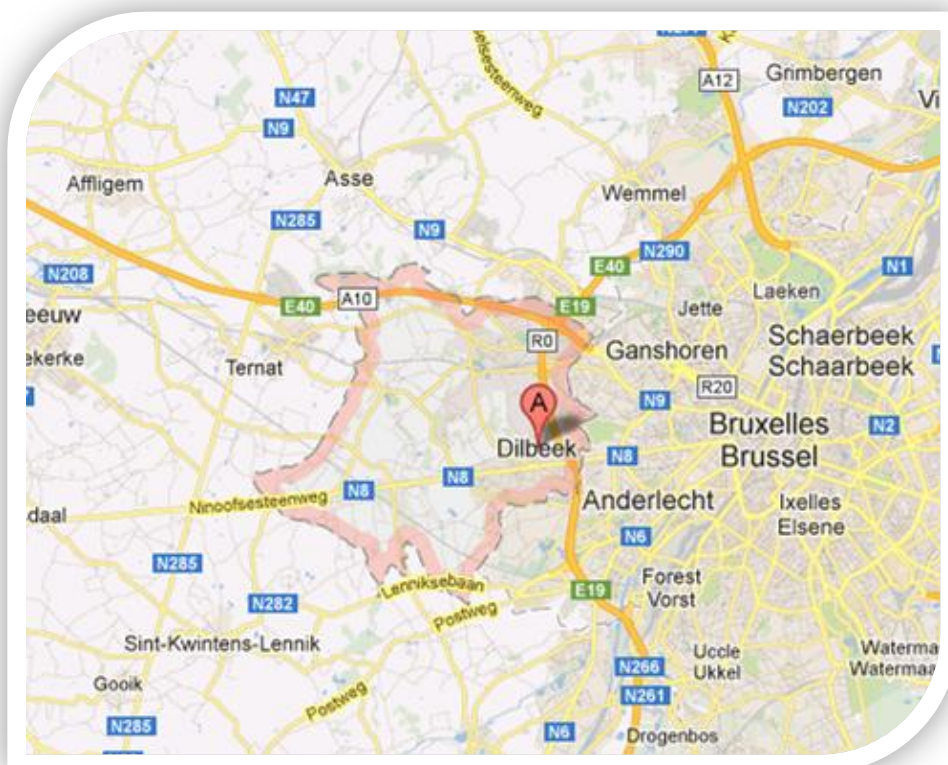
DEEL 1: OMGEGEVINGSANALYSE.....	8
Geografische situering.....	8
Bevolking en bevolkingsgroei.....	9
Het aantal mensen met een andere nationaliteit.....	10
Het aantal mensen van vreemde herkomst.....	12
Migratie.....	13
Anderstaligen.....	15
Onderwijs.....	16
Schoolse vertraging.....	17
Nieuwkomers.....	17
Inburgeraars.....	19
Het aantal meldingen bij het Huis van het Nederlands.....	19
Cursisten NT2.....	20
Werkloosheid volgens origine.....	21
Inkomens.....	22
Kansarme gezinnen.....	22
Armoederisico	23
Leefloon.....	23
LOI.....	24
Woonwagenbewoners.....	24
DEEL 2: DOELSTELLINGENNOTA.....	25
Hoofdstuk 1 : Taalbeleid.....	25
Strategische doelstelling: de gemeente voert een taalbeleid met het verhogen van gelijke kansen en Nederlandstalige participatie aan de samenleving.....	27
- Operationele doelstelling: de gemeente zet actief in op taalpromotie om zoveel mogelijk anderstalige inwoners toe te leiden naar de lessen NT2.....	27
- Operationele doelstelling: de gemeente Dilbeek zet actief in op het creëren van oefenkansen Nederlands voor anderstalige inwoners.....	27
Hoofdstuk 2: Samenleven in diversiteit.....	30
Strategische doelstelling: de gemeente versterkt de sociale samenhang door wederzijdse kennis, openheid en respect tussen mensen te bevorderen, deelname aan het gemeenschapsleven te stimuleren en door ontmoeting en samenwerking tussen personen van diverse levensbeschouwingen te faciliteren.....	32
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur zorgt voor leefbare woonwijken door een proactief beleid.....	32
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur van Dilbeek geeft impulsen om de sociale cohesie en de interlevensbeschouwelijke dialoog te bevorderen.....	33
- Het gemeentebestuur neemt initiatieven om kansengroepen en burgers van diverse herkomst meer te laten participeren aan een toegankelijk vrijetijdsaanbod.....	33
Hoofdstuk 3: De gemeente heeft een regierol in interculturalisering.....	35
1. Interne regierol.....	37

Strategische doelstelling: de gemeente voert een diversiteitsbeleid bij eigen diensten en voorzieningen met aandacht voor een divers personeelsbeleid, een informatie- en communicatiebeleid met oog voor een correcte beeldvorming en een voldoende gediversifieerd en toegankelijk aanbod teneinde een kwaliteitsvolle dienstverlening voor alle burgers te garanderen.....	37
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur zorgt voor een klantvriendelijk en laagdrempelig onthaal van alle nieuwe inwoners binnen een duidelijk taalbeleid.....	37
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur ondersteunt haar personeelsleden bij de omgang met anderstalige nieuwkomers.....	38
- Operationele doelstelling: het integratie- en taalbeleid van de gemeente Dilbeek wordt bekend gemaakt bij de Dilbeekse bevolking.....	38
- Operationele doelstelling: Dilbeek doet inspanningen om anderstaligen en etnisch culturele minderheden toe te leiden naar de website Wijzer in Welzijn en naar het Welzijnsloket.....	38
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur sensibiliseert de bevolking ongeacht de herkomst over het omgaan met diversiteit in de samenleving.....	39
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur voert een diversiteitsbeleid op de werkvloer.....	39
2. Externe regierol interculturalisering	41
Strategische doelstelling: de gemeente versterkt en stimuleert de niet gemeentelijke organisaties in de verschillende relevante domeinen in het bereiken van de bijzondere doelgroepen met het oog op gelijke kansen voor alle burgers.....	41
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur biedt ondersteuning aan de scholen bij het contact met anderstalige nieuwkomers en etnisch culturele minderheden.....	41
- Operationele doelstelling: het gemeentebestuur creëert een breed draagvlak voor haar participatiebeleid om kansengroepen meer te laten participeren aan het sociale leven....	41
Hoofdstuk 4: Beleidsparticipatie.....	43
Strategische doelstelling: de gemeente faciliteert de mogelijkheid tot een structurele participatie van de bijzondere doelgroepen van het integratiedecreet aan het lokaal beleid.....	45
- Operationele doelstelling: initiatieven voor anderstaligen worden bekend gemaakt en geëvalueerd door de cursisten NT2 en deelnemers aan “oefenkansen Nederlands”	45
- Operationele doelstelling: initiatieven m.b.t. taal- en integratiebeleid worden regelmatig bekend gemaakt en geëvalueerd door overlegplatformen die contact hebben met anderstaligen en etnisch culturele minderheden.....	45
- Operationele doelstelling: De gemeente stimuleert de deelname van inwoners van diverse afkomst aan adviesraden en inspraakkanalen	45
- Operationele doelstelling: De gemeente organiseert overleg met nieuwe Vlamingen en hun organisaties.....	46
- Operationele doelstelling: de gemeente Dilbeek heeft een doorverwijsfunctie bij meldingen van discriminatie.....	46
DEEL 3 : FINANCIËLE NOTA	47

Deel 1 : omgevingsanalyse

Geografische situering

Dilbeek ligt in de rand rond Brussel en maakt deel uit van de regio West van de provincie Vlaams-Brabant.

De totale oppervlakte van de gemeente bedraagt 4.117 ha. Per deelgemeente bedraagt de oppervlakte :

- * Dilbeek : 1.135 ha
- * Groot-Bijgaarden : 567 ha
- * Itterbeek : 541 ha
- * Schepdaal : 821 ha
- * Sint-Martens-Bodegem : 561 ha
- * Sint-Ulriks-Kapelle: 486 ha

Binnen Dilbeek merken we een duidelijk verschil tussen de verschillende deelgemeenten. Dilbeek en Groot-Bijgaarden zijn meer verstedelijkte gemeenten terwijl Schepdaal, Sint-Martens-Bodegem en Sint-Ulriks-Kapelle nog meer landelijk zijn. Itterbeek is deels verstedelijkt, deels landelijk.

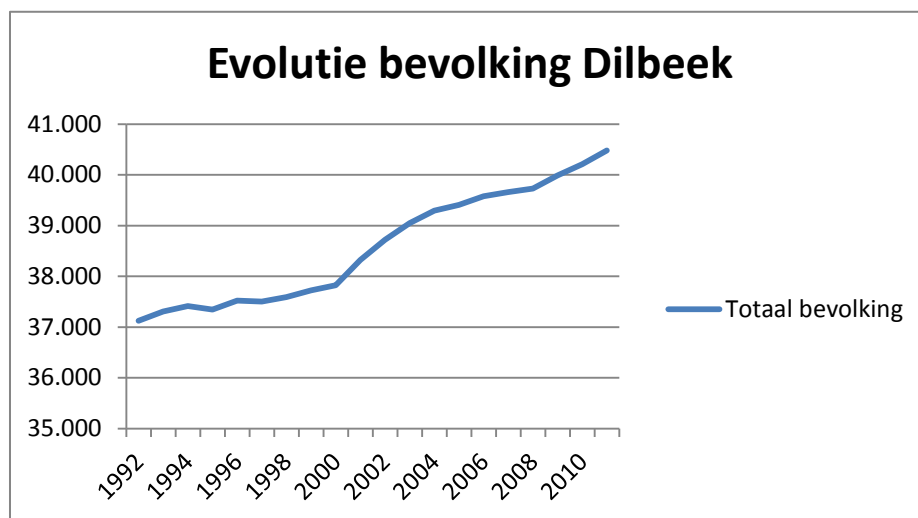
Bevolking en bevolkingsgroei

Dilbeek bevindt zich in de Vlaamse Rand rond Brussel en is dus dichtbevolkt met 971 inw./km² in 2011. Dit is veel in vergelijking met het gemiddelde voor Vlaanderen: slechts 462 inwoners per km², voor Vlaams-Brabant: 493 inwoners per km². Op 1 maart 2012 bedroeg het totale bevolkingscijfer 40.464 waarvan 19.518 mannen en 20.946 vrouwen. Dit is een lichte daling tegenover 2011 maar de laatste jaren is de groei van de bevolking sterk gestegen (8,85% tussen 1991 en 2011). De groei van de bevolking wordt mee bepaald door het aantal geboorten en het aantal immigranten.

Deelgemeenten	2010	2011	Mannen	Vrouwen
Dilbeek	18.294	18.369	8.763	9.606
Groot-Bijgaarden	7.591	7.644	3.722	3.922
Schepdaal	5.372	5.446	2.633	2.813
Itterbeek	4.487	4.594	2.219	2.375
St.-Martens-Bodegem	2.711	2.667	1.316	1.351
St.-Ulriks-Kapelle	1.756	1.758	875	883
Totaal	40.211	40.478	19.528	20.950

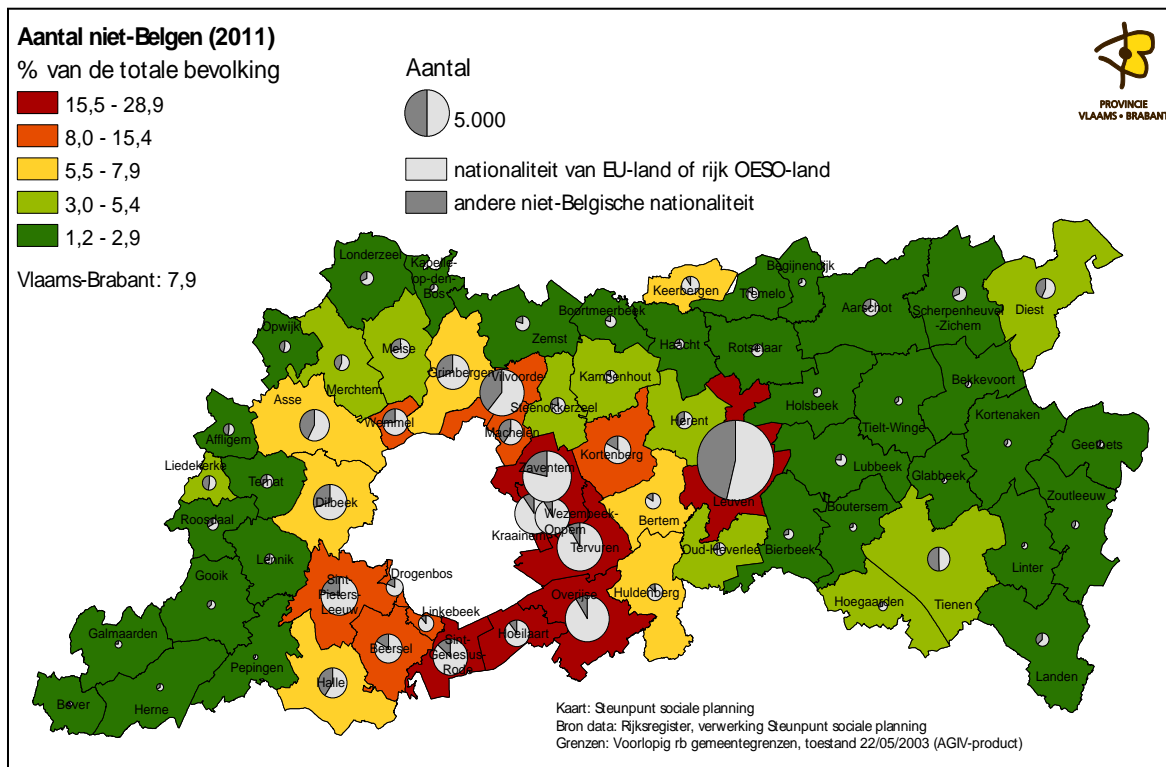
De belangrijkste factoren i.v.m bevolking en burgerlijke stand vertoonden in 2010 en 2011 volgend resultaat:

Bevolking	2010	2011
geboorten	371	370
overlijdens	381	380
inwijkelingen	2496	2460
uitwijkelingen	2261	2183
huwelijken	133	96
echtscheidingen	82	79
wettelijke samenwonend	97	105
beëindiging wettelijk samenwonend	6	18
jubilarissen	52	71

Het aantal mensen met een andere nationaliteit

In december 2011 bedroeg het aantal personen met een andere nationaliteit in Dilbeek 3.100 personen of 7,5% van de totale bevolking. Dit is bijna een verdrievoudiging t.o.v. 1991. In het Vlaams Gewest bedraagt het aantal personen met vreemde nationaliteit 6,8%, in Vlaams-Brabant 8% van de bevolking.

Statistiek andere nationaliteit per deelgemeente (cijfers dienst burgerzaken, 31 december 2011)

	Totaal bevolking	Andere nationaliteit	E.U.	Niet E.U.	%
Dilbeek	18.369	1.543	1.047	496	8,40
Groot-Bijgaarden	7.644	748	448	300	9,78
Schepdaal	5.446	337	187	150	6,18
Itterbeek	4.594	309	249	60	6,72
St.-Martens-Bodegem	2.667	82	64	18	3,07
St.-Ulriks-Kapelle	1.758	81	56	25	4,60
Totaal	40.478	3.100	2.051	1.049	7,65

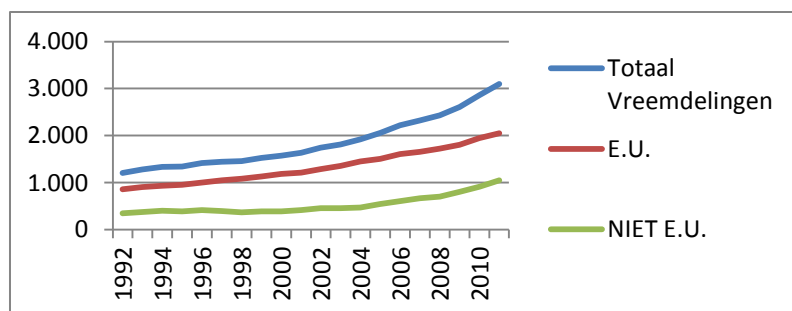
Nationaliteitsgroep (cijfers inburgeringsmonitor 1 januari 2011)

Nationaliteitsgroep	aantal	% t.o.v. het aantal inwoners
Nederland	205	0,5
West- en Midden-Europa	374	0,9
Noord-Europa	34	0,1
Zuid-Europa	1.017	2,5
Oost-Europa EU	338	0,8
Oost-Europa niet EU	123	0,3
Turkije	49	0,1
Marokko	202	0,5
Ander Land	505	1,3

Top 5 van nationaliteiten

Nationaliteit	aantal	% t.o.v. het aantal inwoners
Italië	531	1,3
Spanje	253	0,6
Frankrijk	234	0,6
Polen	209	0,5
Nederland	205	0,5

Evolutie van 1991 – 2011

Het aantal mensen van vreemde herkomst

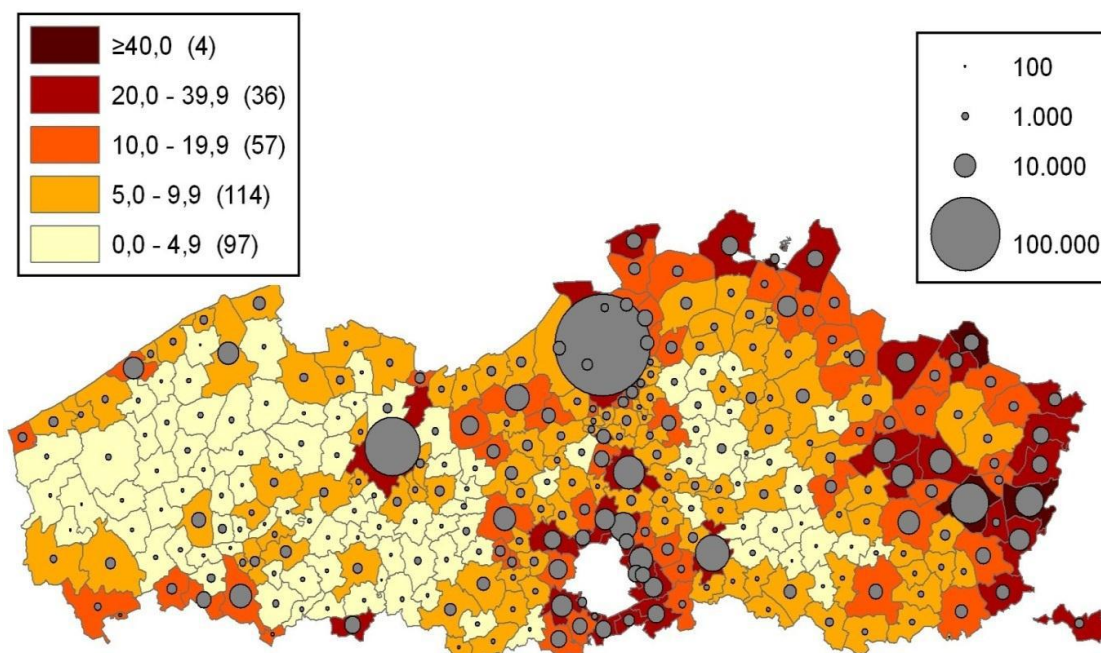
Een exact cijfer van het aantal personen van vreemde herkomst is moeilijk te bepalen. Volgens het Vlaams Integratiedecreet gaat het om “personen die legaal en langdurig in België verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van beide ouders niet de Belgische nationaliteit bezat”. Hier wordt geen rekening gehouden met asielzoekers of mensen die onwettig in ons land verblijven.

Het aantal personen volgens de definitie bedraagt in Dilbeek 18,2% van de totale bevolking. Dit is lager dan het aandeel in de Vlaamse Rand (27%), zeker lager dan het Brussel Hoofdstedelijk Gewest (62%) maar wel hoger dan het aandeel vreemdelingen in het Vlaams Gewest (15%) en Vlaams-Brabant (16%).

Top 5 van herkomstlanden

Nationaliteit	aantal	% t.o.v. het aantal inwoners
Marokko	1.395	3,5
Italië	913	2,3
Congo (Dem.Rep.)	482	1,2
Spanje	432	1,1
Frankrijk	430	1,1

Aantal personen van vreemde herkomst (grijze bollen) en % personen van vreemde herkomst ten opzichte van de totale bevolking (kleuren), 1 januari 2011, per gemeente.

Bron: Rijksregister, bewerking SVR

Migratie

In de Vlaams-Brabantse gemeenten komt de grootste interne instroom vanuit Brussel. Meer dan de helft daarvan heeft een niet-Belgische origine. Vaak gaat het om jonge gezinnen met kinderen op zoek naar een betaalbare huur- of koopwoning, vlak buiten de hoofdstad. Andere factoren zijn bereikbaarheid, groen en ruimte, onderwijskansen enz..

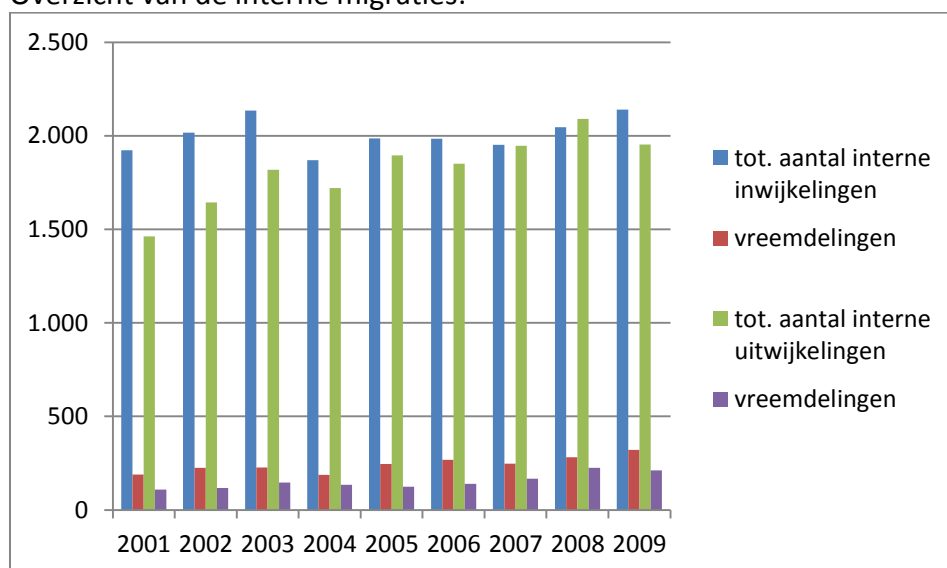
Ook de instroom vanuit het buitenland is groter dan de uitstroom in Vlaams-Brabant. Het gaat hier zowel over vreemdelingen van binnen als van buiten de Europese Unie.

Evolutie van het aantal inwijkelingen en uitwijkelingen in Dilbeek

Het aantal mensen dat jaarlijks vanuit een andere Belgische gemeente naar Dilbeek kwam wonen (interne inwijking) steeg van 1.923 in 2001 naar 2.140 in 2009. Onder de vreemdelingen is deze stijging veel groter: het aantal vreemdelingen dat jaarlijks vanuit een andere Belgische gemeente naar Dilbeek kwam wonen, steeg van 190 in 2001 naar 321 in 2009.

Het aandeel vreemdelingen binnen deze groep van interne inwijkelingen wordt dus jaar na jaar groter en groter: in 2001 vormden ze nog 10%, in 2009 is dit al 15%. Het aantal uitwijkelingen naar een andere Belgische gemeente steeg van 1.462 naar 1.954 waarvan 7,5% vreemdelingen in 2001 en 11% in 2009.

Overzicht van de interne migraties:

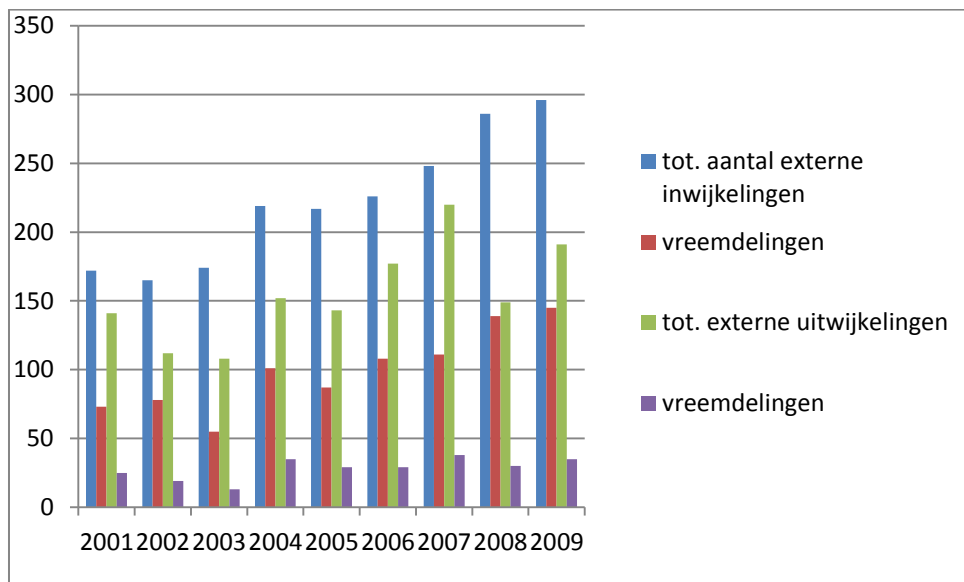

Het aantal mensen dat jaarlijks vanuit het buitenland in Dilbeek kwam wonen (externe inwijking) steeg van 110 in 2001 (waarvan 66% vreemdelingen) naar 175 in 2009 waarvan (82% vreemdelingen). Ook hier is de stijging binnen de groep niet-Belgen een pak groter: Het aantal vreemdelingen dat jaarlijks vanuit het buitenland naar Dilbeek kwam wonen verdubbelde in deze periode (73 in 2001, 145 in 2009)

Het totaal aantal ¹immigraties (Belgen en niet-Belgen) steeg van 172 naar 296.

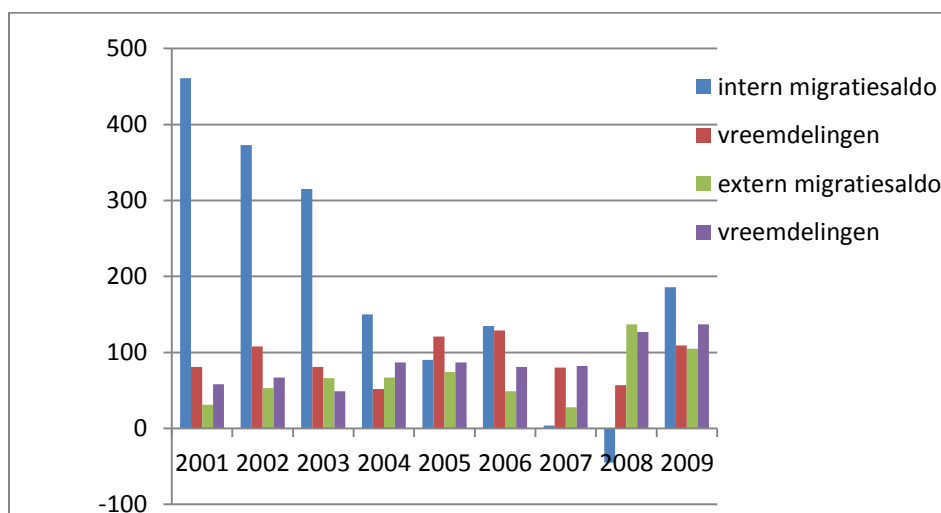
De cijfers van het aantal mensen dat naar het buitenland vertrok (externe uitwijking) fluctueren van jaar tot jaar. We kunnen dus niet echt spreken van een bepaalde evolutie.

¹ Immigraties: externe inwijking + verandering van register + heringeschreven na schrapping

Het ²migratiesaldo is het verschil tussen het aantal mensen dat in de loop van het jaar in de gemeente is komen wonen (inwijkingen) en het aantal mensen dat uit de gemeente is vertrokken (uitwijkingen). Het verschil tussen instroom en uitstroom binnen België is het intern migratiesaldo, het verschil tussen instroom en uitstroom vanuit het buitenland naar de gemeente is het extern migratiesaldo.

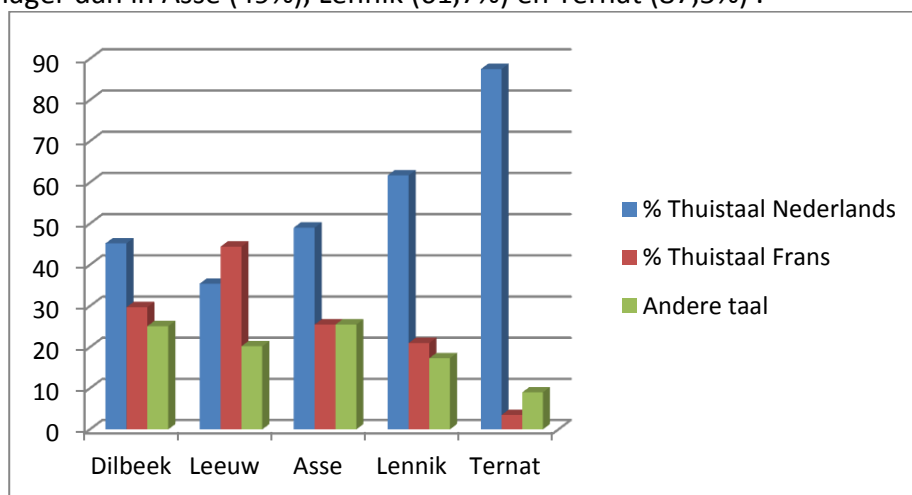
Dilbeek	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Intern migratiesaldo	461	373	315	150	90	135	4	-45	186
Intern migratiesaldo vreemdelingen	81	108	81	52	121	129	80	57	109
Extern migratiesaldo	31	53	66	67	74	49	28	137	105
Extern migratiesaldo vreemdelingen	58	67	49	87	87	81	82	127	137

² (1) Interne migratiebeweging = interne inwijkingen - interne uitwijkingen
 (2) Immigraties = externe inwijkingen + verandering register + heringeschreven na schrapping
 (3) Emigraties = externe uitwijkingen + ambtshalve geschrapt
 (4) Extern migratiesaldo = immigraties (2) - emigraties (3)

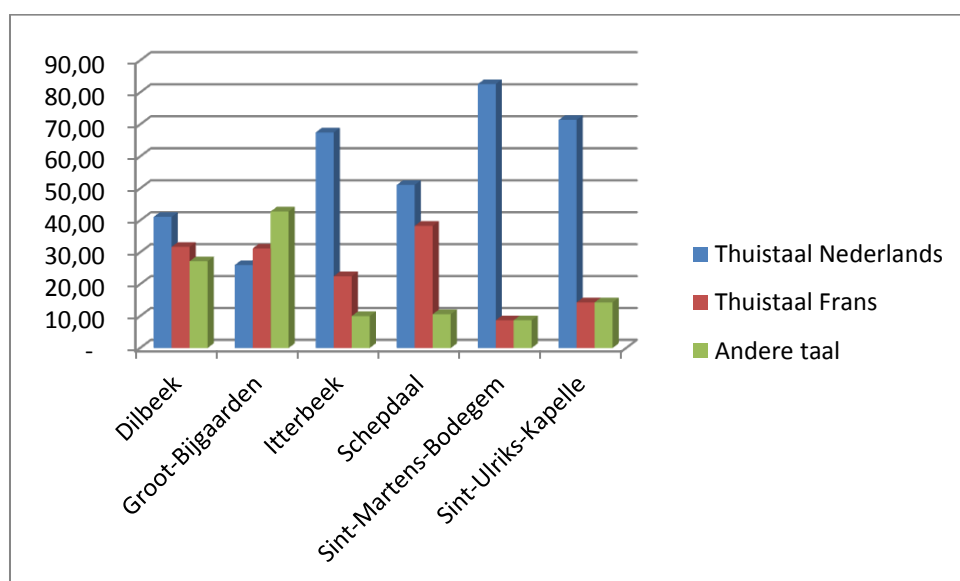
Anderstaligen

Volgens de cijfers van Kind & Gezin heeft slechts 45,2% van de Dilbeekse kinderen geboren in 2009 als thuistaal het Nederlands, d.w.z. dat 54,8 % van de kinderen niet het Nederlands hebben als moedertaal. Het aantal kinderen met Nederlands als moedertaal is hoger dan het gemiddelde in de Vlaamse Rand (37,1%), maar lager dan Vlaams-Brabant (65,5%) en het Vlaams Gewest (75,7%). Vergeleken met onze buurgemeenten heeft Dilbeek een hoger aantal kinderen met het Nederlands als moedertaal dan in Sint-Pieters-Leeuw (33,5%) maar lager dan in Asse (49%), Lennik (61,7%) en Ternat (87,5%) .

De grootste groep anderstaligen in Dilbeek heeft als moedertaal het Frans met 29,7%. 17,6 % spreekt een andere taal dan het Nederlands of het Frans. Van 7,5% is de taal ongekend.

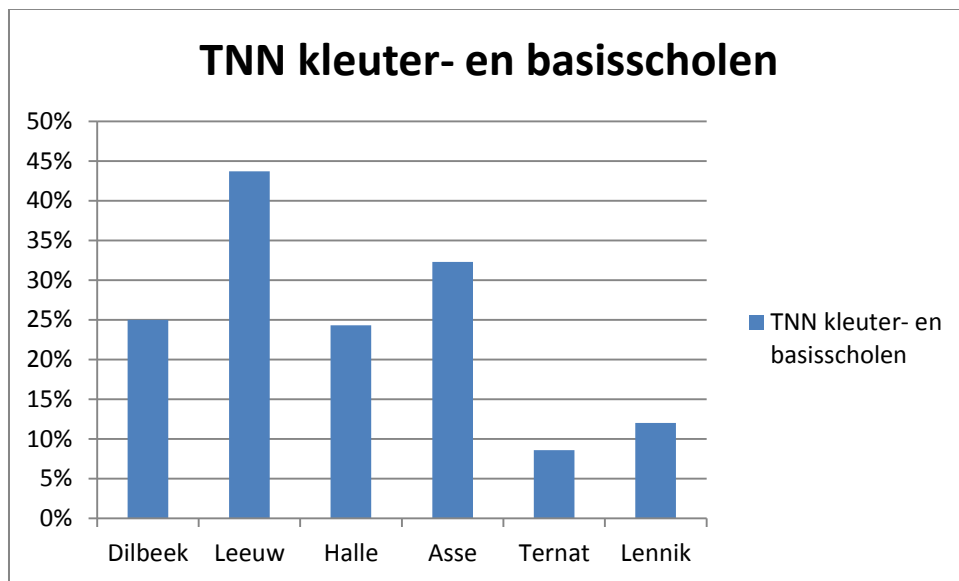
De meeste anderstaligen wonen in Groot-Bijgaarden waar slechts 26% van de kinderen het Nederlands als moedertaal heeft. Dit is in groot contrast met de meer landelijke deelgemeenten Sint-Martens-Bodegem met 82,6% en Sint-Ulriks-Kapelle met 71,4%.

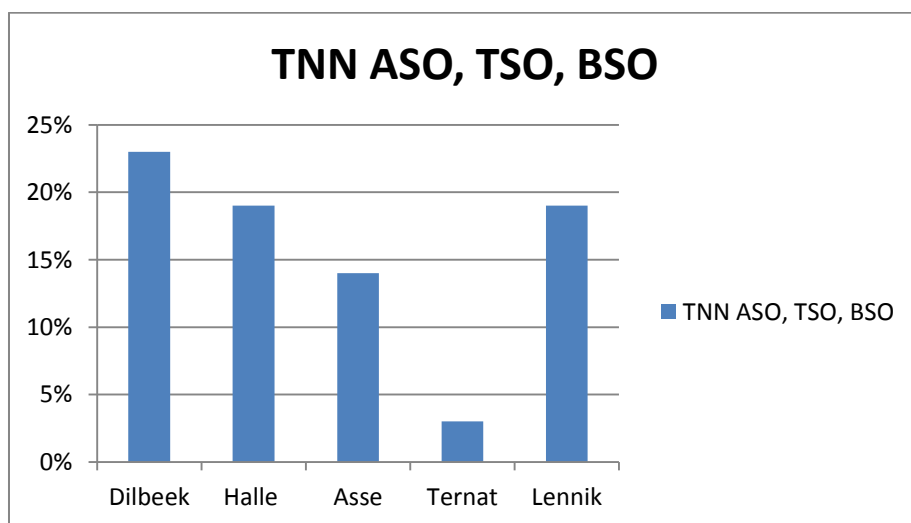
Onderwijs:

Dilbeek telt 15 **kleuter- en lagere scholen**. Volgens de cijfers van de Vlaamse overheid telde Dilbeek tijdens het schooljaar 2010-2011 3.876 leerlingen waarvan 947 kinderen als thuistaal niet het Nederlands hadden. Dit is 25% van het totaal aantal kinderen (ligt lager dan het percentage dat de scholen in 2010 zelf opgaven; het gemiddelde bedroeg volgens de scholen 38%).

Vergeleken met de buurgemeenten is dit lager dan Sint-Pieters-leeuw en Asse, hoger dan Ternat, Lennik en iets hoger dan Halle.

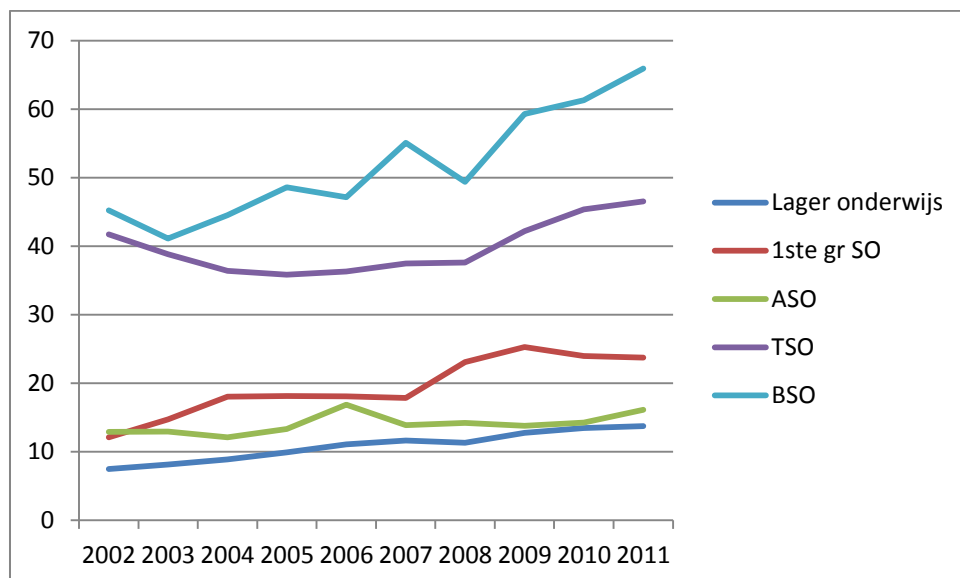

Opmerkelijker is dat in Dilbeek van de 2205 leerlingen in het **secundair onderwijs** 502 leerlingen als thuistaal niet het Nederlands hebben of 23 %. Dit percentage ligt echter beduidend hoger dan onze buurgemeenten met secundaire scholen Lennik, Asse, Ternat en Halle.

Schoolse vertraging

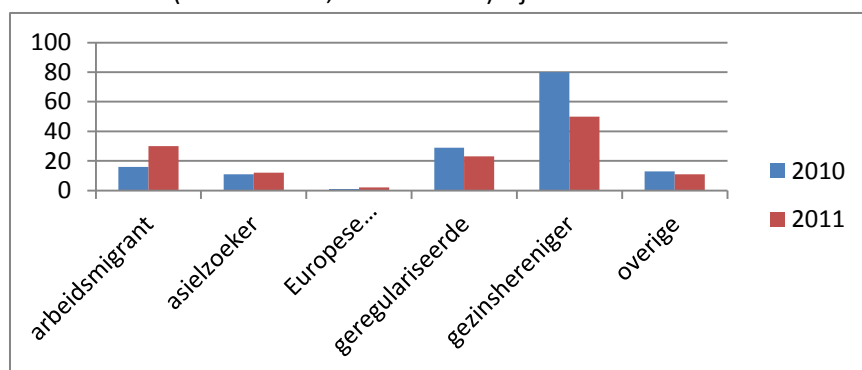
We merken op dat de toename van kinderen van vreemde afkomst ook schoolse vertraging met zich meebrengt. Cijfergegevens van 2002 tot 2011 leren ons dat in het lager onderwijs de schoolse vertraging³ evolueerde van 7,47% naar 13,73%, van 12,12% naar 23,76% in de eerste graad van het secundair onderwijs, van 12,92% naar 16,14% in het ASO, van 41,72 naar 46,2 in TSO en van 45,24 naar 65,93% in het BSO.

Nieuwkomers

Nieuwkomers zijn personen die zich recentelijk, voor het eerst en voor lange duur (meer dan 3 maanden) in Vlaanderen komen vestigen.

Het aantal nieuwkomers in Dilbeek bedroeg volgens de inburgeringsmonitor 128 personen in 2011 (150 in 2010). De grootste groep zijn gezinsherenigers, geregulariseerden en arbeidsmigranten. De meerderheid (57% in 2011, 62% in 2010) zijn derdelanders.

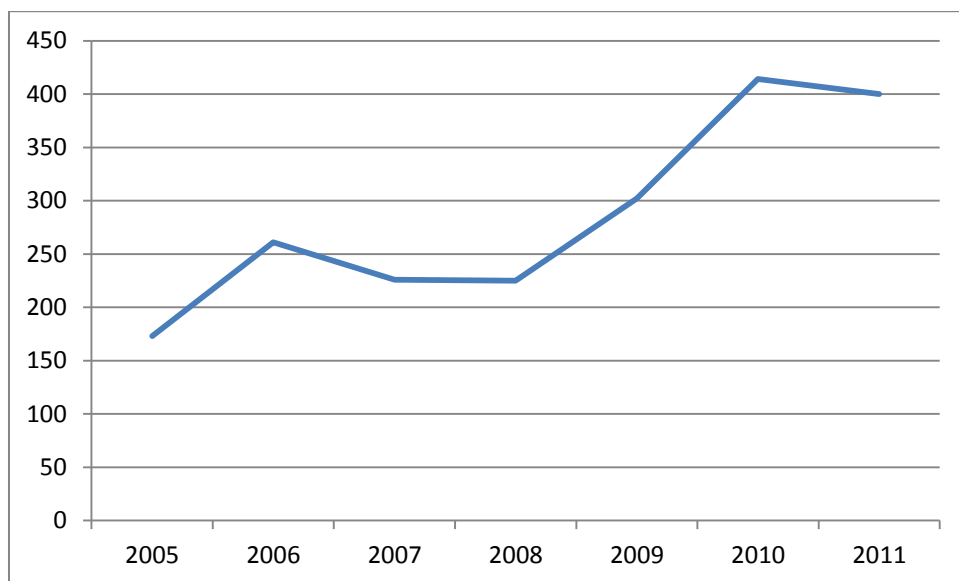

Evolutie van het aantal inschrijvingen bij de dienst vreemdelingen gemeente Dilbeek

³ Schoolse vertraging of schoolse achterstand: is niet noodzakelijk een gevolg van zittenblijven, maar kan ook veroorzaakt worden door ziekte, atypische studieovergangen (bv. van 1ste leerjaar B naar 1ste leerjaar A), enz...

In deze cijfers wordt schoolse vertraging berekend op basis van een vergelijking tussen het leerjaar waarin de leerling is ingeschreven en het leerjaar waarin de leerling op grond van zijn geboortjaar en bij normale studievordering ingeschreven zou moeten zijn.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
173	261	226	225	302	414	400

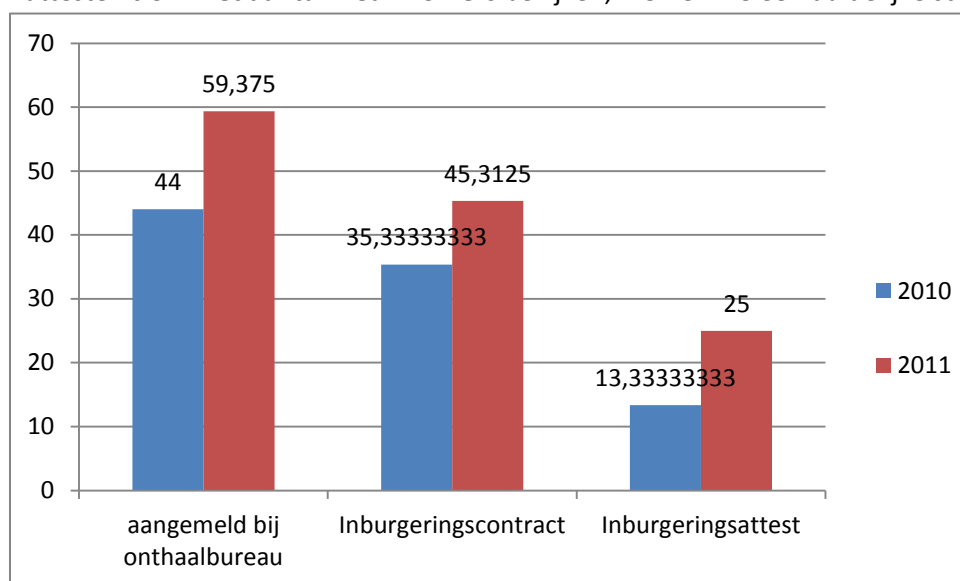

Inburgeraars

In 2011 bedroeg het aantal nieuwkomers in Vlaams-Brabant 6.079 personen. Voor 2.123 (35%) mensen werd een dossier geopend bij een eerste bezoek aan een onthaalbureau. 1.903 (34%) mensen startten een inburgeringstraject en 1.168 (19%) behaalden een inburgeringsattest.

Dilbeekse nieuwkomers dienen zich aan te melden in het onthaalbureau van Asse of Halle.

Het aantal meerderjarige personen uit Dilbeek dat zich in de loop van 2011 voor het eerst heeft aangemeld bij een onthaalbureau bedroeg 76 personen (t.o. v. 66 personen in 2010). Hiervan was de grote meerderheid derdelander (88,2%). Het aantal verplichte inburgeraars bedroeg in 2011 54 personen of 71,1% van het totaal aantal inburgeraars. 58 mensen tekenden een inburgeringscontract (t.o.v. 43 in 2010). Het aantal mensen dat een inburgeringsattest behaalde bedroeg 32 (t.o.v. 20 in 2010). Wanneer we het **percentage** aanmeldingen bij een onthaalbureau, inburgeringscontracten en -attesten **t.o.v. het aantal nieuwkomers** bekijken, merken we een duidelijke stijging.

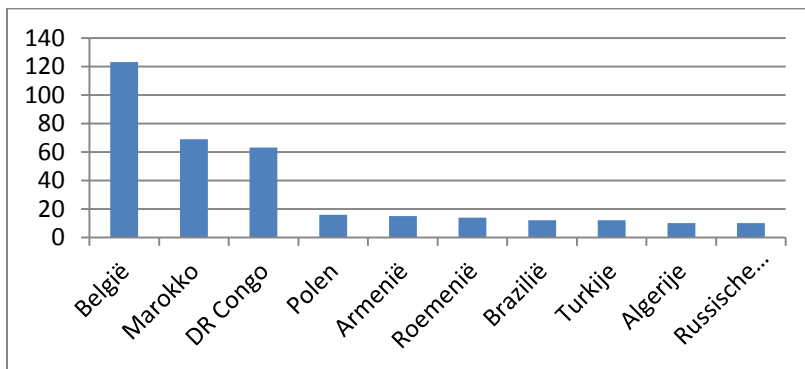

Het aantal aanmeldingen bij het Huis van het Nederlands

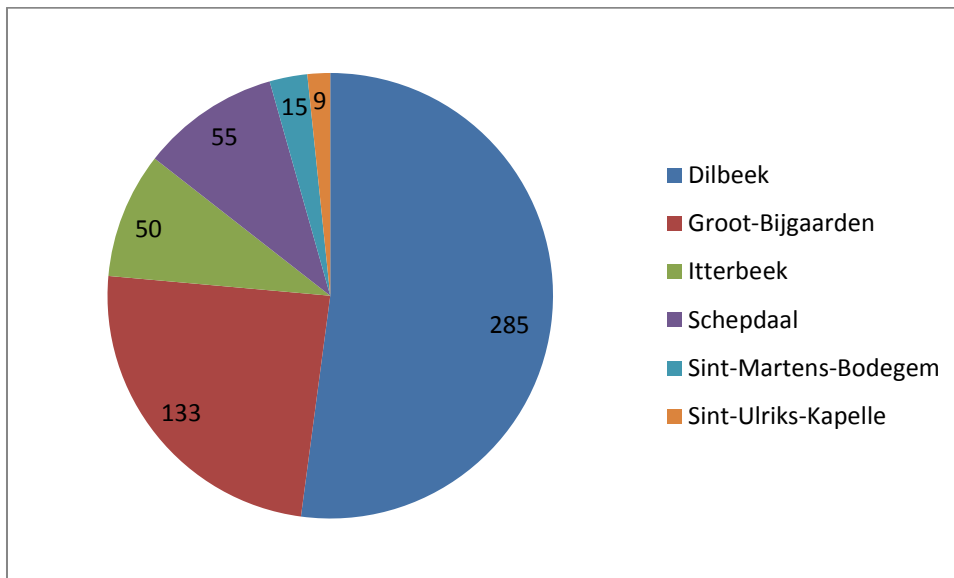
Het Huis van het Nederlands heeft een permanentie op dinsdagochtend tussen 9 uur en 12 uur in De Heetveldelaan 8 in Dilbeek naast de dienst welzijn en preventie. In 2011 meldden 547 personen zich aan bij het Huis van het Nederlands. 418 konden zich inschrijven voor de cursussen NT2. 75% van de ingeschreven mensen werden doorverwezen naar een cursus niveau 1.1.

Het grootste deel mensen heeft de Belgische nationaliteit (23%) gevolgd door de Marokkaanse (13%) en de Congolese nationaliteit (12%).

Top 10 van nationaliteiten bij het Huis van het Nederlands

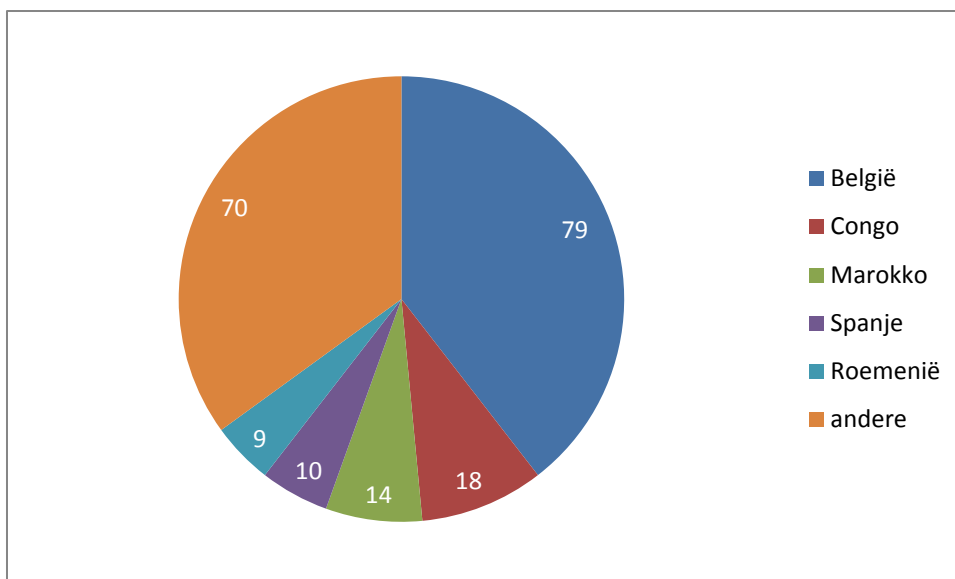
Aantal ingeschrevenen bij het Huis van het Nederlands per deelgemeente.

Cursisten NT2

Tijdens het schooljaar 2011-2012 volgden 262 anderstaligen NT2 in de gemeente Dilbeek. Hiervan is ongeveer 80 % ook woonachtig in Dilbeek. Het grootste deel cursisten volgde les bij CVO Kruikenburg (200, waarvan 171 Dilbekenaren). De andere cursisten volgen NT2 bij CBE. De lessen vinden plaats in cultuurcentrum Westrand en lagere school Jongslag in het centrum van Dilbeek.

Herkomst cursisten CVO in Dilbeek

Werkloosheid volgens origine

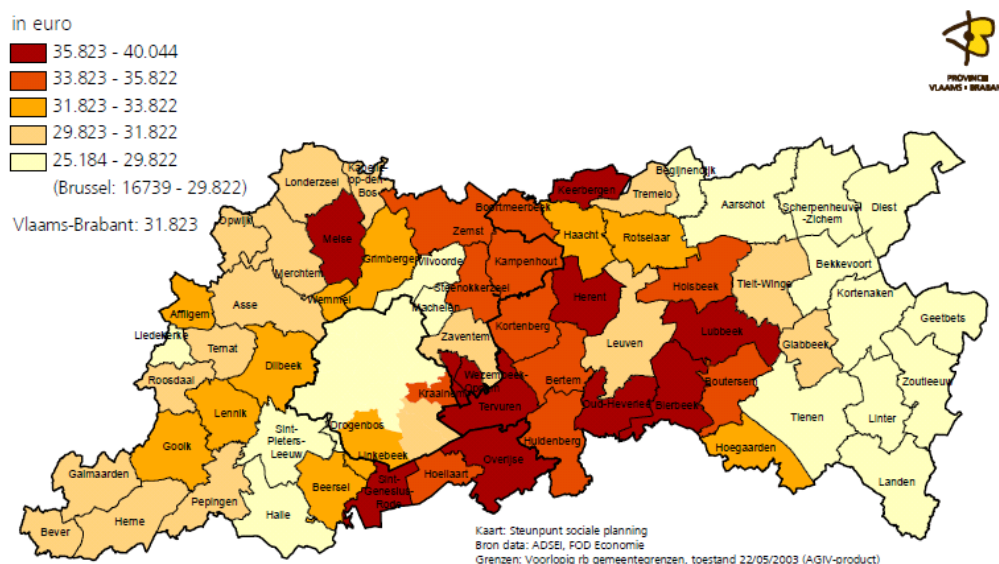
Als we de werkloosheidscijfers van de VDAB over een periode van 3 jaar bekijken, stellen we vast dat het totaal aantal werklozen in Dilbeek steeg van 2,4% in 2009 (966/39.986 inwoners) naar 2,7% in 2012 (1.084/40.478 inwoners). Opmerkelijk is de sterke daling van het aantal Belgische werklozen en werklozen uit de E.U.. Bij werklozen afkomstig uit niet E.U.landen is er een stijging merkbaar.

Top 10 werkloosheid in Dilbeek met land van herkomst	2009	2012
België	731	664
Marroko	89	98
Italië	56	44
Congo	32	48
Turkije	21	28
Frankrijk	20	14
Macedonië	18	18
Rusland	13	17
Nederland	11	9
Griekenland	9	8

Inkomens

Het gemiddeld inkomen per inwoner (€18.822) lag in 2008 hoger dan het gemiddelde van de Vlaamse Rand (€18.033) en Vlaams – Brabant (€18.100). Het gemiddeld inkomen per aangifte bedroeg €32.465. Dit is iets lager dan het gemiddelde in de Vlaamse Rand (€32.755) en hoger dan het gemiddelde in Vlaams-Brabant (€31.823). Dilbeek heeft in de Rand het hoogste aantal aangiften van inkomsten groter dan 50.000 euro maar ook het grootste aantal aangiften kleiner dan 10.000 euro. We kunnen dus stellen dat de kloof tussen hoge en lage inkomens groot is.

Kaart 1: Gemiddeld inkomen per aangifte (2008)

Kansarme gezinnen

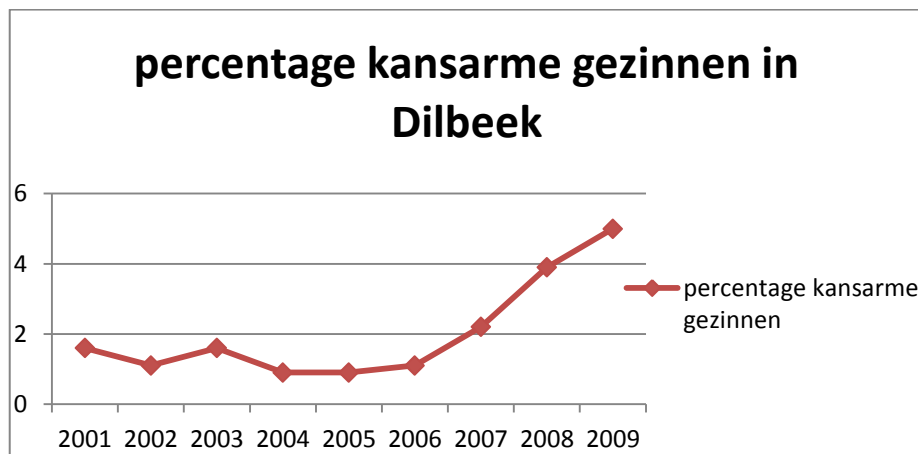
Volgens Kind en Gezin is kansarmoede 'een toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijke goederen, zoals onderwijs, arbeid, huisvesting. Het gaat om een duurzame toestand die zich voordoet op verschillende terreinen, zowel materiële als immateriële'.

Uit deze definitie werden zes toetsingscriteria waarbij vanaf 3 criteria een gezin als kansarm wordt beschouwd (1. Beschikbaar maandinkomen, 2. Opleiding ouders: 3. Arbeidsituatie ouders 4. Laag stimulatie niveau: 5. Huisvesting: 6. Gezondheid).

De laatste jaren is een duidelijke stijging van het aantal kansarme gezinnen merkbaar.

In 2009 is het percentage kansarme gezinnen in Dilbeek 5%, dit is rond het gemiddelde in Vlaams-Brabant (5,1%) en hoger dan de Vlaamse Rand (4,5%). Het aandeel mensen met ⁴verhoogd risico om in armoede te belanden, ligt nog veel hoger (12% voor België, 10 % voor Vlaanderen).

⁴ De Belgische armoederisicodrempel (= 60% van het mediaan gestandaardiseerde huishoudinkomen) lag volgens de EU-SILC-survey in 2010 voor een alleenstaande op 11.678 euro per jaar of 973 euro per maand.. Voor een gezin met 2 volwassenen en 2 kinderen (1 + 0,5 + 0,3 + 0,3) ligt de armoederisicodrempel zo op 2.043 euro per maand (= 973 euro x 2,1).

Armoederisico bij inwoners van vreemde afkomst in België (geen concrete gegevens beschikbaar voor Dilbeek)

Tijdens de periode 2007-2009 hadden Belgen een armoederisico van 12%. Personen afkomstig uit het noordwesten van Europa hadden een hoger risico, namelijk 18%. Personen uit Zuid-Europa hadden een bijna dubbel zo groot armoederisicopercentage (22%). Personen van Turkse, Oost-Europese en niet-Europese herkomst, lieten een driemaal zo hoog cijfer optekenen: respectievelijk 33%, 36% en 37%. Personen van Marokkaanse herkomst hadden zelfs een armoederisico van 54%.

Nog schrijnender is de situatie van mensen zonder wettig verblijf. Hun armoederisicopercentage bedraagt 95%. De helft van de respondenten moet rondkomen met minder dan € 145 per maand.

Leefloon

In 2009 was het aantal leefloongerechtigden in Dilbeek gedaald (daling met 16 %).

Deze daling was hoofdzakelijk te wijten aan de gewijzigde interne reglementering m.b.t. het al dan niet rekening houden met de inkomsten van de ascendenten en descendenten, waarmee een aanvrager samenwoont, bij de toekenning van het leefloon.

In 2010 konden we een lichte stijging van het aantal leefloners merken wat diende gezocht te worden bij het strengere schorsingsbeleid van VDAB en RVA.

Heel wat personen die geschorst worden van hun werkloosheidsuitkering, hebben gedurende de periode van schorsing wel recht op een leefloon.

	Leefloon	Equivalent leefloon	Wachtregister	Vreemdelingenregister
2007	227	149	106 / 71 %	43 / 29 %
2008	228	97	51 / 53 %	46 / 47 %
2009	191	105	41 / 40 %	64 / 60 %
2010	214	105	19 / 18 %	86 / 82 %
2011	207	85	11 / 13 %	74 / 87 %

Opvallend is dat over de vijf geregistreerde jaren het aantal gerechtigden equivalent leefloon dat in het vreemdelingenregister is ingeschreven is verdrievoudigd (29 % →87 %). Dit is o.a. het gevolg van de regularisatiepolitiek waarbij het verblijf voor heel wat asielzoekers toch werden geregulariseerd. Zij werden dan ingeschreven in het vreemdelingenregister. Bovendien neemt ook het aantal asielzoekers dat omwille van medische redenen wordt geregulariseerd enorm toe.

LOI

Heden beschikt OCMW Dilbeek over 20 wooneenheden met een opvangcapaciteit van 51 asielzoekers (+ één tijdelijke uitbreiding van één opvangplaats).

Gedurende 2011 werden 37 volwassenen en 32 kinderen opvangen in het LOI, nl. 8 alleenstaanden, 2 koppels en 18 gezinnen met kinderlast.

De families zijn afkomstig uit

- Macedonië en Wit-Rusland (Europa)
- Rusland, Armenië, Irak, Iran, Georgië, Sri Lanka, Pakistan en Afghanistan (Azië)
- Rwanda, Guinea, Congo, Angola, Nigeria, Burkina Faso, Senegal en Mauritanië (Afrika).

Woonwagengewoners

Volgens de cijfers van de inburgeringsmonitor heeft Dilbeek geen woonwagengewoners. Doelstellingen en acties naar woonwagengewoners zullen dan ook niet opgenomen worden in dit plan.

Deel 2: doelstellingennota

Hoofdstuk 1 : Taalbeleid

Inleiding

De internationalisering van de Vlaamse Rand weerspiegelt zich uiteraard ook in Dilbeek waar de toestroom van anderstaligen en personen van vreemde origine de laatste jaren sterk is toegenomen. Het aantal personen in Dilbeek met een vreemde nationaliteit steeg van 4,9 % in 2005 naar 7,65 % in 2011. Daarbovenop had 6 % van de Dilbeekse bevolking een andere nationaliteit bij geboorte. Het totaal aantal mensen van vreemde origine (waarvan één of beide ouders niet de Belgische nationaliteit had bij geboorte) bedraagt 18,2% van de Dilbeekse bevolking, lager dan het gemiddelde van de Vlaamse Rand (27%) , hoger dan het gemiddelde in Vlaams-Brabant (16%). Dilbeek telt maar liefst 96 verschillende landen van herkomst!

Een veel beduidender cijfer is het aantal kinderen dat niet het Nederlands als moedertaal heeft (kinderen geboren in 2009); voor Dilbeek is dit 54,8% d.w.z. dat slechts 45,2 % het Nederlands als moedertaal heeft. Dit is hoger dan het gemiddelde in de Vlaamse Rand (37,1%) maar lager dan het Vlaams-Brabantse gemiddelde (65,5%). Dit wil niet zeggen dat er automatisch sprake is van verfransing. Steeds meer nieuwkomers spreken een andere vreemde taal dan het Frans.

De “ontnederlandsing” en de toename van mensen uit andere culturen legt een zekere druk op de gemeentelijke diensten, het OCMW en de scholen. Dilbeek is gekend voor zijn strikt taalbeleid om het Vlaamse karakter als gemeente in de Vlaamse Rand te bewaken. Tijdens de vorige jaren werden de eerste stappen gezet naar een meer gericht taalbeleid. Sedert 2011 werkt de taalwerkgroep o.l.v. het Huis van het Nederlands aan een taalactieplan ter ondersteuning van de diensten in hun contact met anderstaligen. Hier blijkt een grote noodzaak vooral bij diensten met een loketfunctie.

Anderzijds is de drempel voor anderstalige nieuwkomers naar de dienstverlening zeer hoog en de ondersteunende middelen vaak beperkt. Mensen met een gebrek aan kennis van de Nederlandse taal en een lage scholingsgraad hebben nood aan hulp bij de vaak ingewikkelde administratieve procedures die ze moeten doorlopen als ze pas in de gemeente komen wonen. Uit de bevraging van anderstaligen blijkt dat een aantal mensen niet gemotiveerd is om Nederlands te leren, een andere groep voelt wel sterk de behoefte om de taal te leren:

- Anderstaligen die reeds meerdere jaren in Dilbeek wonen voelen vaak minder de behoefte om Nederlands te leren omdat Vlamingen makkelijk Frans spreken, omdat ze enkel taaldrempels ervaren in hun contact met officiële instanties of omdat ze te weinig tijd hebben om les te volgen. Deze mensen sturen hun kinderen naar Franstalige scholen, werken meestal niet in Dilbeek en hun sociale leven speelt zich vaak af in het Brusselse.
- Anderstalige nieuwkomers van een andere etnisch culturele afkomst die de weg naar het Huis van het Nederlands of naar café Combinne hebben gevonden zijn zeer gemotiveerd om Nederlands te leren. Zij willen sneller werk vinden, hun kinderen kunnen helpen wanneer deze naar een Dilbeekse school gaan of meer sociale contacten hebben in eigen gemeente.

- Een aantal bevroegde nieuwkomers zou wel willen Nederlands leren maar weten niet hoe of geven aan dat dit teveel kost of de leslocaties te ver gelegen zijn. Anderen denken dat ze niet in staat zijn om Nederlands te leren.

Ook in **het onderwijs** is het aantal anderstalige kinderen gestegen. Het aandeel anderstalige kinderen in het basisonderwijs bedraagt gemiddeld 38,5% in 2010 volgens de cijfergegevens van de scholen (25% volgens Lokale Statistieken).

De laatste jaren werd zeer hard ingezet op taalonderricht en taalstimulerende maatregelen zoals extra taallessen met de GOK-leerkracht, verteltassen, voorleesmomenten enz. De scholen doen reeds grote inspanningen om anderstalige ouders te motiveren Nederlands te spreken of te leren en ouders van etnisch culturele minderheden meer te betrekken bij het schoolgebeuren.

Ouderparticipatie is uiterst belangrijk om de leerkansen van hun kinderen te bevorderen. De scholen vinden de huistaakbegeleiding georganiseerd door het OCMW zeer zinvol maar wensen ook dat de ouders meer ondersteuning en vorming krijgen om hun kinderen te kunnen helpen bij huistaken. Verder vinden de scholen het belangrijk dat kinderen tijdens de schoolvakanties Nederlands blijven oefenen en zouden ze gebundelde informatie over vrijetijdsactiviteiten en oefenkansen Nederlands zeer zinvol vinden.

Dilbeek heeft een groot aanbod aan **lessen NT2**. CVO Kruikenburg en CBE geven zowel over dag als 's avonds les in cultuurcentrum Westrand en in lagere school Jongslag. Van de 200 cursisten die Nederlands volgen bij CVO woont 80% in de gemeente Dilbeek. Van de 37 verschillende nationaliteiten heeft het grootste aandeel de Belgische nationaliteit .

De laatste jaren werden er ook **oefenkansen Nederlands** gecreëerd buiten de cursus NT2:

Café Combinne is in Dilbeek een groot succes met een gemiddelde van 65 bezoekers per maand. Het gaat zowel om nieuwe als "oude Vlamingen" van binnen en van buiten de gemeente. Meestal bereikt men hier een hoogeschoold publiek.

In 2011 tekende Dilbeek in bij Managers van Diversiteit van de Vlaamse Overheid. Met het project "**Samen Inburgeren**" worden duo's gevormd van nieuwe en "oude" Dilbekenaren die samen hun Nederlands oefenen in hun vrije tijd.

In 2012 startte Dilbeek met **Bijt in Je Vrije Tijd**, een initiatief van vzw De Rand waarbij laagdrempelige initiatieven voor nieuwe Vlamingen worden gebundeld in een programma.

Met het indienen van het project bij Managers van Diversiteit 2012 hoopt Dilbeek nog meer **oefenkansen Nederlands** te kunnen creëren.

Eenzijds stelde Dilbeek zich kandidaat om mee op de kar te springen van "**oefen hier je Nederlands bij handelaren**". Het project werd ingediend bij de Vlaamse overheid door Unizo.

Anderzijds wil Dilbeek met een "**rugzak vol oefenkansen**" vooral kinderen helpen om Nederlands te oefenen.

Strategische doelstelling: de gemeente voert een taalbeleid met het verhogen van gelijke kansen en Nederlandstalige participatie aan de samenleving.

Operationele doelstelling: De gemeente Dilbeek zet actief in op taalpromotie om zo veel mogelijk mensen toe te leiden naar de lessen NT2.	
Acties	Resultaatsindicatoren
De gemeente Dilbeek informeert anderstalige nieuwkomers over het taalbeleid in de gemeente en helpt nieuwe inwoners de weg te vinden naar taallessen en oefenkansen Nederlands via een meertalige publicatie opgesteld in het kader van de procesbegeleiding van het Huis van het Nederlands.	Meer anderstalige nieuwkomers worden vanaf 2013 op de hoogte gebracht van het taalbeleid van de gemeente en over de mogelijkheden om Nederlands te leren. <u>Meting:</u> meertalige publicatie
De gemeente sluit een overeenkomst af met PRIC voor integratiegesprekken. Via integratiegesprekken worden anderstalige nieuwkomers wegwijz gemaakt in de Dilbeekse samenleving en worden ze gestimuleerd om Nederlands te leren.	Anderstalige nieuwkomers worden geresponsabiliseerd, gestimuleerd en toegeleid om Nederlands te leren. <u>Meting:</u> 2013: samenwerkingsovereenkomst met vzw PIN + verslag van aantal integratiegesprekken.
De integratieambtenaar informeert personeelsleden die in contact komen met anderstalige inwoners over de werking van het Huis van het Nederlands en stimuleert ze om hen door te verwijzen.	De personeelsleden van de gemeente Dilbeek en het OCMW doen een correcte doorverwijzing naar het Huis van het Nederlands. <u>Meting:</u> vanaf 2013: overzicht van de wijze van bekendmaking naar het personeel.
Het gemeentebestuur en het OCMW stellen de nodige infrastructuur ter beschikking voor de Nederlandse taallessen.	Anderstalige inwoners kunnen in eigen gemeente Nederlandse lessen volgen. <u>Meting:</u> vanaf 2013 overzicht van de gegeven cursussen in Dilbeek.
De gemeente betaalt cursisten NT2 het cursusgeld terug (mits een persoonlijke bijdrage van €30 euro) indien zij een cursus hebben gevolgd bij een erkende instantie voor volwassenonderwijs, geslaagd zijn in het eindexamen en het volledige inschrijvingsgeld zelf hebben betaald.	Anderstaligen die een cursus Nederlands volgen, krijgen onder voorwaarden een financiële compensatie. <u>Meting:</u> subsidiereglement van 20 november 2007 + overzicht van de uitgekeerde premies in de jaarrekening.
Het OCMW betaalt de onkosten van haar cliënten voor de cursussen NT2.	
De integratieambtenaar onderzoekt i.s.m. het Huis van het Nederlands of het aanbod aan Nederlandse lessen voldoet aan de vraag. Wanneer het aanbod onvoldoende blijkt, wordt gezocht naar de mogelijkheden tot uitbreiding van het aanbod.	In 2013 is er zicht of het aanbod voldoet aan de vraag. <u>Meting:</u> 2013: resultaat van het onderzoek: aantal aanmeldingen, het advies dat hen wordt gegeven en het effectief aantal mensen die NT2 volgen. 2014: indien nodig uitbreiding van het aantal lessen NT2 in de gemeente.
Operationele doelstelling: De gemeente Dilbeek zet actief in op het creëren van oefenkansen Nederlands voor anderstalige inwoners.	
Acties	Resultaatsindicatoren – Timing – Meting
De gemeente zet het project Samen Inburgeren op. De integratieambtenaar staat in voor de bekendmaking van het project, de inschrijvingen, de matching en de opvolging van de duo's. Inburgeringscoaches krijgen een opleiding. Minstens tweemaal per jaar wordt er een gezamenlijke activiteit voor alle duo's georganiseerd.	Vanaf 2012 worden jaarlijks duo's gevormd die samen op stap gaan. In de periode 2012 – 2014 zullen in totaal 60 duo's gevormd zijn. <u>Meting:</u> 2014: verantwoordingsnota in het kader van Managers van diversiteit 2011 voor de periode 2012-2014.
Dilbeek neemt een actieve rol op bij de lokale	Vanaf 2012 stellen minstens 5 Dilbeekse initiatieven

<p>uitwerking van het project Bijt in Je Vrije Tijd, een initiatief i.s.m. vzw. De Rand en Huis van het Nederlands waarbij anderstaligen worden gestimuleerd om deel te nemen aan activiteiten van de lokale verenigingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - contacteren verenigingen; - doorgeven info over de verenigingen aan vzw De Rand; - bekendmaking bij en toeleiding van de doelgroep. 	<p>zich open voor anderstalige inwoners. <u>Meting:</u> jaarlijks programmaboekje .</p>
<p>Het gemeentebestuur financiert de werkingskosten van café Combinne. Elke donderdagavond krijgen nieuwe Vlamingen de kans hun Nederlands te oefenen met “oude” Vlamingen.</p>	<p>Door Nederlands te oefenen wordt de integratie van nieuwe Vlamingen bevorderd en wordt de sociale cohesie tussen verschillende culturen versterkt. <u>Meting:</u> verslag van het aantal deelnemers.</p>
<p>De gemeente ondersteunt de projectmedewerker voor de lokale uitwerking van het project “Oefen hier je Nederlands bij handelaren”. Lokale handelaren zullen gestimuleerd worden om hun anderstalige klanten Nederlands te laten oefenen. Dit project werd door Unizo i.s.m. verschillende gemeenten uit de regio ingediend in het kader van Managers van Diversiteit (oproep 2012). Onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse overheid zal een voltijds medewerker van Unizo ingezet worden in 2013 om dit project uit te werken in de Vlaamse Rand.</p>	<p>De projectmedewerker van Unizo wordt professioneel ondersteund door de integratieambtenaar. <u>Meting:</u> 2013: een lijst van alle deelnemende handelaren. Samenwerkingsovereenkomst tussen het gemeentebestuur en Unizo.</p>
<p>Onder voorbehoud van goedkeuring voert de gemeente het Taalactieplan voor anderstalige kinderen uit. “Een rugzak vol oefenkansen Nederlands” werd ingediend bij de Vlaamse Overheid in het kader van Managers van Diversiteit (oproep 2012). Het taalactieplan is een samenwerking tussen dienst Welzijn en Preventie, OCMW, scholen, CLB, Centrum voor Jonge Mensen, het Huis van het Nederlands en Panta Rhei).</p>	<p>Onder voorbehoud van goedkeuring zal het taalactieplan in 2013 – 2014 worden uitgevoerd. <u>Meting:</u> verslag van de acties.</p>
<p>De gemeente sluit een overeenkomst af met een externe organisatie voor de organisatie van een taalbad voor anderstalige kinderen tijdens de speelpleinwerking. De integratieambtenaar staat in voor de bekendmaking van dit project i.s.m. de jeugddienst, het OCMW en de scholen.</p>	<p>Vanaf 2013 krijgen anderstalige kinderen in 3 leeftijdsgroepen één week in de paasvakantie, één week in juli en één week in augustus een intensief taalbad in de voormiddag en kunnen ze in de namiddag aansluiten bij de speelpleinwerking. <u>Meting:</u> verslag van het aantal deelnemende kinderen. Evaluatie door de begeleiders en door de doelgroep.</p>
<p>Anderstalige kinderen met een leerachterstand krijgen tijdens de zomervakantie een taalrugzakje met educatief materiaal om samen met hun ouders Nederlands te oefenen.</p>	<p><u>Meting:</u> verslag van de inhoud van het rugzakje, het aantal verdeelde rugzakjes en evaluatie van de gebruikers.</p>
<p>De integratieambtenaar ondersteunt het OCMW en de bib bij het bereiken van gezinnen van diverse herkomst voor het project “boekenbende aan huis”.</p>	<p>Vrijwilligers gaan vanaf 2013 bij gezinnen voorlezen aan huis met de bedoeling de drempel naar de bib te verlagen en ouders te stimuleren voor te lezen aan hun kinderen. <u>Meting:</u> verslag van het aantal bereikte gezinnen.</p>

<p>De integratieambtenaar onderzoekt op welke manier oefenkansen Nederlands voor tieners kunnen worden ingericht i.s.m. de dienst Jeugd.</p>	<p>Tegen 2013 zal een voorstel zijn uitgewerkt om anderstalige tieners oefenkansen Nederlands te bieden. <u>Meting</u>: concreet voorstel.</p>
<p>Dilbeek voert een positief taalbeleid (zie hfdst.3) Nederlandstalige inwoners worden zoveel mogelijk gestimuleerd om Nederlands te praten met de nieuwe Vlamingen in Dilbeek.</p>	<p>Er ontstaat een bewustwordingsproces bij de Nederlandstaligen dat anderstaligen sneller Nederlands zullen leren als ze niet telkens in een andere taal worden aangesproken.</p>

Hoofdstuk 2 : Samenleven in diversiteit

Inleiding

Door de ligging vlakbij Brussel heeft Dilbeek een aantal dichtbevolkte wijken en sociale woonwijken met een hoge concentratie anderstaligen en mensen van vreemde origine. Deze wonen voornamelijk langs de Ninoofsesteenweg die direct aansluiting vindt bij Anderlecht, de Reinaertwijk in Groot-Bijgaarden, De Loveldwijk in Schepdaal en Zuurweide in Dilbeek.

Uit de bevraging van verschillende gemeentediensten blijkt dat in het verleden met wisselend succes reeds verscheidene pogingen werden ondernomen om de leefbaarheid en de sociale cohesie in de verschillende wijken van Dilbeek te verhogen. Deze initiatieven staan ook vermeld in de sectorale plannen (jeugdbeleidsplan, sportbeleidsplan, lokaal sociaal beleidsplan en cultuurbeleidsplan).

De dienst jeugd organiseerde reeds in het verleden grabbel- en swappaswerking in verschillende wijken. Opmerkelijk was dat vooral kinderen van buiten de wijken deelnamen en dat de moeilijk te bereiken doelgroepen hier niet of te laat werden bereikt. Meer succes hadden enkele sportieve activiteiten georganiseerd door dienst jeugd en de dienst sport maar door de hoge werkdruk bij de gemeentediensten bleef dit initiatief beperkt.

Het project Stoep en Drempeel is een initiatief van het cultuurcentrum Westrand dat sinds 2009 in verschillende wijken wordt ingericht. Door kunst en cultuur dichterbij de bewoners te brengen, wordt het samenhangingsgevoel in sommige wijken zeer succesvol bevorderd. Dankzij dit project ontstonden verschillende wijkwerkingen en buurtfeesten. Een uitdaging blijft echter het bereiken van anderstalige inwoners en etnisch culturele minderheden.

Eind 2009 werden in Dilbeek Wijkbabbels georganiseerd, één in elke deelgemeente. De volgende vier thema's werden besproken: leefbaarheid, veiligheid, samenleven en communicatie. Volgende problematieken kwamen steeds terug: overlast door jongeren, gebrek aan sociale controle, gebrek aan sociale cohesie en een onveiligheidsgevoel in bepaalde wijken. Doordat mensen elkaar minder goed kennen, verdragen ze minder van elkaar en is er minder begrip. De diversiteit aan culturele achtergronden en anderstaligheid bemoeilijken dit contact nog meer. De deelnemers aan de wijkbabbels pleitten voor meer controle en meer contact met de burger door de lokale politie, beter onderhoud van het gemeentelijk patrimonium, meer ondersteuning van initiatieven die het contact tussen bureaus bevorderen (ondersteuning wijkfeesten en wijkcomités, het huren van gemeenschapslokalen...), meer inspraak van de burgers bij het beleid (adviesraden, wijkbabbels, praatcafés...), een beter onthaal en –taalbeleid voor nieuwe inwoners, een efficiëntere communicatie en informatie (éénloketsysteem, vernieuwde website...)

Naar aanleiding van overlast van rondhangende jongeren in bepaalde wijken (Reinaertwijk, Zuurweide en Loveld) werd in 2010 een werkgroep opgericht rond buurtwerking. De werkgroep "leefbaarheid" bestond uit mensen uit de sociale sector, verschillende gemeentediensten, OCMW en de lokale politie. Er werd vooral geijverd voor een buurtwerker maar bij gebrek aan middelen, bleef dit project tot op heden een dode letter.

Samenlevingsproblemen komen vaak tot uiting wanneer probleemgedrag van individuen of minderheden escaleert en leidt tot klachten bij de ordehandhavers. Dit probleemgedrag is vaak een gevolg van dieperliggende samenlevingsproblemen waarbij de slachtoffers geen klankbord hebben.

Het gemeentebestuur wil dan ook een proactief beleid voeren om de sociale cohesie in de woonwijken te bevorderen en wil buurtwerking opnieuw op de politieke agenda plaatsen.

Om kansengroepen met een beperkt inkomen meer te laten participeren aan vakantie-, sport- en culturele activiteiten bestaat er in Dilbeek reeds verscheidene jaren een “sociale premie” die 50% bedraagt van de totale reële kostprijs met een maximum van € 74,37 per kind en per jaar. Deze sociale premie is echter weinig gekend en niet aangepast aan de doelgroep vermits de volledige som op voorhand dient betaald te worden en pas op het einde van het jaar wordt terugbetaald. In 2012 werd een “lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie opgericht” die zal instaan voor de hervorming van de sociale premie naar een vrijetijdspas.

Naast financiële drempels ervaren kansengroepen, waaronder anderstaligen en etnisch culturele minderheden, psychologische (andere taal, gebrek aan kennis, verlegenheidsstatus...) en praktische drempels (ontoegankelijkheid van het aanbod, te weinig informatie) waardoor ze weinig deelnemen aan het vrijetijdsgebeuren.

Reeds in verscheidene sectorale plannen werd deze problematiek omschreven en werden doelstellingen en acties geformuleerd maar tot op heden is er een gebrek aan een integrale aanpak en gebrek aan samenwerking tussen de verschillende aanbieders van vrijetijdsinitiatieven en vertegenwoordigers van kwetsbare groepen.

Het gemeentebestuur wil daarom een participatiebeleid voeren om de vrijetijdsparticipatie naar alle burgers te bevorderen.

Strategische doelstelling : De gemeente versterkt de sociale samenhang door wederzijdse kennis, openheid en respect tussen mensen te bevorderen, deelname aan het gemeenschapsleven te stimuleren en door ontmoeting en samenwerking tussen personen van diverse herkomst en diverse levensbeschouwingen te faciliteren.

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur zorgt voor leefbare woonwijken door een proactief beleid.	
Acties	Resultaatsindicatoren – Timing
<p><u>Buurtwerking</u></p> <p>De werkgroep “leefbaarheid” zet haar overleg verder, detecteert en analyseert samenlevingsproblemen op basis van objectieve gegevens en werkt een actieplan uit om de leefbaarheid en veiligheid in risicowijken te verhogen.</p>	<p><u>2013:</u> Door samenwerking tussen afgevaardigden van de dienst Welzijn en Preventie, het OCMW en de lokale politie is er zicht op de samenlevingsproblemen in de wijken en is er een actieplan opgesteld. <u>Meting:</u> - resultaat van het onderzoek. - actieplan. 2014: het actieplan wordt verder uitgevoerd en geëvalueerd.</p>
<p>De gemeente vraagt projectsubsidies voor sociale cohesie bij de Provincie Vlaams-Brabant aan.</p>	<p><u>Meting:</u> projectaanvraag In 2013.</p>
<p>Het gemeentebestuur onderzoekt de samenwerkingsmogelijkheden met RISO (onder voorbehoud van subsidies Provincie).</p>	<p>2013: Er is zicht op de mogelijkheid om samen te werken met RISO. <u>Meting:</u> verslag gesprekken met RISO. 2014: onder voorbehoud van financiële middelen wordt via het RISO een professionele buurtwerker aangesteld. <u>Meting:</u> samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en RISO Vlaams-Brabant.</p>
<p><u>Jeugd-en sportactiviteiten in de wijken</u></p> <p>De integratieambtenaar ondersteunt de dienst sport en dienst jeugd bij de toeleiding van kinderen en jongeren van diverse herkomst naar de grabbelpas- en swappaswerking, buurtsport en wijkgerichte activiteiten.</p>	<p>2013 Meer kinderen en jongeren van diverse herkomst worden toegeleid naar activiteiten georganiseerd door jeugd en sport in de wijken. <u>Meting:</u> oplijsting van de toeleidingsacties 2014 Evaluatie en bijsturing van de toeleidingsacties <u>Meting:</u> evaluatie</p>
<p><u>Culturele activiteiten in de wijken</u></p> <p>De integratieambtenaar ondersteunt de diensten die culturele activiteiten organiseren in de woonwijken voor het bereiken van mensen van diverse herkomst.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het project Stoep en Drempel brengt kunst en cultuur dicht bij de bevolking. - Het project “filmbus komt naar je toe” betreft verschillende wijken bij het concept wereldfilm. - Cultuurcentrum Westrand organiseert Kottekoer i.s.m. de cultuurraad en de jeugdraad. - Ontmoet elkaar op den trottoir. 	<p>2013: Meer mensen van diverse herkomst worden toegeleid naar culturele activiteiten in de wijken. <u>Meting:</u> oplijsting van de toeleidingsacties 2014: evaluatie en bijsturing van de toeleidingsacties <u>Meting:</u> evaluatie</p>

Operationele doelstelling : Het gemeentebestuur van Dilbeek geeft impulsen om de sociale cohesie en de interlevensbeschouwelijke dialoog te bevorderen.

Acties	Resultaatsindicatoren – Timing
De integratieambtenaar legt contacten met zelforganisaties en religieuze verenigingen en onderzoekt op welke manier samenwerking mogelijk is teneinde de levensbeschouwelijke dialoog te bevorderen.	2013: Er is zicht op de aanwezigheid van zelforganisaties en religieuze verenigingen en de samenwerkingsmogelijkheden. 2014-2015: concrete acties worden uitgewerkt, uitgevoerd en geëvalueerd. <u>Meting:</u> 2013: oplijsting zelforganisaties en religieuze verenigingen. Resultaten van het onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden. 2014: beschrijving uitgewerkte acties en evaluatie.

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur neemt initiatieven om kansengroepen en burgers van diverse herkomst meer te laten participeren aan een toegankelijk activiteitenaanbod.

Acties	Resultaatsindicatoren – timing
Het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie sluit een lokale afsprakennota vrijetijdsparticipatie af en werkt de acties geformuleerd in de afsprakennota uit.	2013: er is een afsprakennota vrijetijdsparticipatie <u>Meting:</u> afsprakennota.
De kerngroep vrijetijdsparticipatie onderzoekt hoe een vrijetijdspas kan worden ingevoerd in Dilbeek.	2013: er is een voorstel klaar rond de invoering van een vrijetijdspas. <u>Meting:</u> actieplan voor de uitvoering eind 2013 2014: financiële drempels voor kansengroepen om te participeren aan vrijetijdsinitiatieven worden verlaagd. <u>Meting:</u> registratie uitgereikte kansenpassen.
De gemeente stimuleert nieuwe inwoners en kansengroepen om te proeven van het gemeentelijk vrijetijdsaanbod via de vrijetijdswaaier (gratis beurtenkaart).	Nieuwe inwoners en kansengroepen krijgen de kans om gratis deel te nemen aan een aantal vrijetijdsactiviteiten in Dilbeek. <u>Meting:</u> vrijetijdswaaier.
De integratieambtenaar ondersteunt de bekendmaking bij en toeleiding van anderstaligen en etnisch culturele minderheden van laagdrempelige evenementen i.s.m. diensten en organisaties die contact hebben met de doelgroep. <ul style="list-style-type: none"> - Stoep en Drempel (CC westrand) brengt kunst in de woonwijken. - Kottekoer (CC Westrand i.s.m. jeugdraad en cultuurraad) brengt film in de woonwijken. - Het Vijverfestival (CC Westrand, RIS, cel Noord zuid en vzw Vijverfestival) brengt multiculturele muziek, wereldkeuken, infostands en workshops. - Gonzende zondag (CC Westrand en dienst jeugd) brengt workshops en voorstellingen voor gezinnen met kinderen. - Dilbeek op Wandel en Jogging '80 (dienst sport) zijn sportieve happenings voor een groot publiek. 	Vanaf 2013 Anderstalige inwoners en etnisch culturele minderheden zijn aanwezig op evenementen. Door de participatie aan sportieve en socio-culturele evenementen wordt de integratie van anderstaligen en etnisch-culturele minderheden en de sociale cohesie tussen verschillende bevolkingsgroepen bevorderd. <u>Meting:</u> oplijsting van toeleidingsacties.

Tijdens de speelpleinwerking wordt een infoavond ingericht met aandacht voor anderstalige ouders. Anderstalige ouders krijgen op 2 infomomenten tijdens de zomervakantie laagdrempelige informatie over de speelpleinwerking.

Vanaf 2013 zijn anderstalige ouders beter op de hoogte van de speelpleinwerking.

Meting: presentatie jeugddienst + verslag aantal aanwezige ouders

Hoofdstuk 3: De gemeente heeft een regierol in interculturalisering

Inleiding

Dilbeek doet reeds grote inspanningen om de participatie van haar burgers te bevorderen door een ruim aanbod van laagdrempelige activiteiten.

- De dienst **sport** heeft een ruim sport-voor- allen-aanbod van diverse terugkerende sportactiviteiten. Deze activiteiten zijn zeer laagdrempelig en democratisch en worden gepromoot via een kalender op de website en in het gemeentelijk infoblad. Ook door interscolaire sportevenementen en het groot aanbod aan verenigingen en infrastructuur, is sporten een zeer toegankelijke vrijetijdsbesteding in onze gemeente.
- Het **cultuurcentrum Westrand** in Dilbeek heeft een polyvalente functie (ontmoeting, culturele programmatie, bibliotheek, muziekacademie, vorming) en is gekend in de hele regio.
- Het groot aantal **jeugdverenigingen en jeugdclubs**, de speelpleinwerking en laagdrempelige activiteiten georganiseerd door de **dienst jeugd** maken het jeugdwerk toegankelijk voor een groot aantal kinderen en jongeren.
- De **bibliotheek** verhoogt haar toegankelijkheid door voorleesmomenten, de jeugdboekenweek, jeugdboekenzoektocht en workshops voor een breed publiek.

Verschillende organisaties en gemeentediensten organiseren samen **grote evenementen gericht naar een breed publiek** zoals het Vijverfestival, Dilbeek op Wandel, Gonzende Zondag, Stoep en Drempel enz...

De Dilbeekse bevolking krijgt inspraak via **verschillende adviesraden** (sportraad, jeugdraad, seniorenraad, welzijnsraad, milieuraad...), via werkgroepen, wijkcomités...

Dilbeek doet inspanningen om de bevolking te informeren over de Dilbeekse samenleving via het gemeentelijke infoblad en de gemeentelijke website.

Via de **digitale catalogus 'Wijzer in Welzijn'** worden burgers wegwijs gemaakt in het welzijnslandschap van de gemeente. Bij het **Welzijnsloket** kunnen inwoners met hun vragen tijdens de kantooruren bij een maatschappelijk werker terecht.

Ook **naar anderstaligen en nieuwkomers** worden reeds een aantal inspanningen geleverd: met het aanbod Nederlandse lessen voor anderstaligen, Café Combinne, "oefen hier je Nederlands bij handelaren", de onthaaldag voor nieuwe inwoners, de opstart van projecten als Samen Inburgeren, Bijt in Je Vrije Tijd en 'oefenkansen Nederlands voor anderstalige kinderen' wordt de drempel naar deze doelgroepen verlaagd.

Het "lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie" en de sectorcoördinator vrijetijdzaken zullen ook in de toekomst een belangrijke rol spelen in het betrekken van een breed publiek aan het sociale leven in Dilbeek. Dit is nodig want uit evaluatie van de verschillende sectorale plannen en uit de bevraging in het kader van de opmaak van dit integratiebeleidsplan blijken volgende knelpunten nog steeds actueel:

- Dilbeek wordt wel eens een slaapgemeente nabij Brussel genoemd met veel inwijkelingen en anderstaligen die zich niet betrokken voelen bij het lokale maatschappelijk leven.
- Een groot deel van de anderstalige gezinnen participeert weinig of niet aan het sociale leven in Dilbeek, enerzijds omdat bestaande initiatieven te weinig gekend of onbegrepen zijn, anderzijds doordat de reguliere verenigingen en activiteiten niet laagdrempelig genoeg zijn.
- De adviesraden en socio-culturele verenigingen zijn weinig gekend of weinig toegankelijk voor kansengroepen.
- Er bestaat geen gebundelde informatie over het aanbod naar anderstalige nieuwkomers.
- De communicatie tussen anderstalige burgers en personeelsleden van de gemeente met een loketfunctie verloopt moeizaam en leidt soms tot spanningen.
- Bij een aantal Vlamingen heerst er onbegrip voor anderstaligen en voor mensen van vreemde herkomst.

Met het verderzetten van een aantal bestaande initiatieven, het ontwikkelen van nieuwe drempelverlagende acties voor de hele bevolking en in het bijzonder naar kansengroepen, hoopt het gemeentebestuur de participatie aan de Dilbeekse samenleving te bevorderen.

1. Interne regierol interculturalisering

Strategische doelstelling: De gemeente voert een diversiteitsbeleid bij eigen diensten en voorzieningen met aandacht voor een divers personeelsbeleid, een informatie- en communicatiebeleid met oog voor een correcte beeldvorming en een voldoende gediversifieerd en toegankelijk aanbod, teneinde een kwaliteitsvolle dienstverlening voor alle burgers te garanderen.

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur zorgt voor een klantvriendelijk en laagdrempelig onthaal van alle nieuwe inwoners binnen een duidelijk taalbeleid.

Acties	Resultaatsindicatoren – Timing
De gemeente ontwikkelt een onthalpakket om nieuwe inwoners wegwijs te maken in de Dilbeekse dienstverlening en hen te informeren over het taalbeleid van de gemeente.	Nieuwe inwoners zijn vanaf 2014 meer op de hoogte van de Dilbeekse dienstverlening en over de stappen die ze kunnen ondernemen om gemakkelijker te integreren. <u>Meting:</u> onthaalpakket.
De gemeente werkt een nieuw concept uit voor de onthaaldag voor nieuwe inwoners teneinde een groter en divers publiek aan te trekken. De integratieambtenaar ondersteunt de bekendmaking van de onthaaldag bij anderstalige nieuwkomers.	Meer anderstalige nieuwkomers en etnisch culturele minderheden nemen vanaf 2013 deel aan de onthaaldag voor nieuwe inwoners. <u>Meting:</u> <ul style="list-style-type: none"> - overzicht van het aantal deelnemers en hun afkomst. - beschrijving van het nieuwe concept.
Via lokale integratiegesprekken informeert, sensibiliseert en responsabiliseert de gemeente nieuwe inwoners van vreemde origine over de Dilbeekse diensten en voorzieningen.	Nieuwe anderstalige inwoners krijgen vanaf 2013 de kans om in hun eigen taal of in een contacttaal wegwijs gemaakt te worden in het onthaalpakket van de gemeente. Hiervoor worden de toeleiders van PRIC ingeschakeld. <u>Meting:</u> vanaf 2013: <ul style="list-style-type: none"> - overzicht van het aantal integratiegesprekken. - samenwerkingsovereenkomst met vzw PIN. - overzicht van het aantal toeleidingen.
De gemeente onderzoekt de mogelijkheid om een promotiefilm over Dilbeek te ontwikkelen. De integratieambtenaar waakt erover dat deze film laagdrempelig is en mensen van diverse herkomst aanspreekt.	2013: Er is zicht op de mogelijkheid om een promotiefilm te ontwikkelen. <u>Meting:</u> resultaat van het onderzoek. 2014: Dilbekenaren van diverse herkomst worden via een promotiefilm geïnformeerd over de gemeente Dilbeek (onder voorbehoud). <u>Meting:</u> film

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur ondersteunt haar personeelsleden bij de omgang met inwoners van diverse herkomst.

Acties	Resultaatsindicatoren – Timing
De gemeente werkt een taalactieplan uit. Met de taalafsprakennota en het taalactieplan wil het gemeentebestuur op een positieve en stimulerende manier richtlijnen formuleren naar haar werknemers voor het gebruik van het Nederlands.	2013: Het gemeentepersoneel heeft een duidelijke leidraad voor de communicatie met anderstalige inwoners en nieuwkomers, zowel voor mondelinge als schriftelijke communicatie. <u>Meting:</u> taalafsprakennota en taalactieplan. 2014: evaluatie en bijsturing. <u>Meting:</u> evaluatieverslag
Personeelsleden van gemeentediensten en OCMW die in contact komen met anderstalige inwoners krijgen een vorming “Duidelijke Taal” van het Huis van het Nederlands.	Vanaf 2013 nemen minimum 15 personeelsleden jaarlijks deel aan deze vorming. <u>Meting:</u> verslag en evaluatie voor het Huis van het Nederlands.
Personeelsleden kunnen gebruik maken van pictogrammen in hun contact met anderstalige nieuwkomers.	Pictogrammenboekjes worden vanaf 2013 ter beschikking gesteld van de diensten van gemeente en OCMW. <u>Meting:</u> overzicht van het aantal verspreide boekjes, evaluatie via enquête bij de personeelsleden.
De dienst vreemdelingen kan gebruik maken van sociale tolken voor verblijfsdocumenten . De gemeente sluit hiervoor een overeenkomst af met PaSTa.	Vanaf 2013 kunnen personeelsleden 2 uren per week een sociale tolk inschakelen in hun contact met anderstalige nieuwkomers. <u>Meting:</u> overeenkomst PaSTa. overzicht en financieel verslag van het aantal tolkbeurten.

Operationele doelstelling: Het integratie- en taalbeleid van de gemeente Dilbeek wordt bekend gemaakt bij de Dilbeekse bevolking.

Acties	Resultaatsindicatoren
De gemeentediensten en het OCMW brengen de bevolking op de hoogte van het taal- en integratiebeleid van de gemeente Dilbeek via alle mogelijke informatie- en communicatiekanalen (infoblad, brochures, website, beeldschermen).	De Dilbeekse inwoners zijn vanaf 2013 beter op de hoogte van het taal- en integratiebeleid van de gemeente. <u>Meting:</u> overzicht van de initiatieven genomen in 2013 om de bevolking beter te informeren.

Operationele doelstelling: Dilbeek doet inspanningen om anderstaligen en etnisch culturele minderheden toe te leiden naar de website Wijzer in Welzijn en het Welzijnsloket.

Acties	Resultaatsindicatoren – timing
Gemeentediensten en OCMW nemen initiatieven om het gebruik van de website Wijzer in Welzijn door anderstaligen en etnisch culturele minderheden te stimuleren.	Anderstaligen en etnisch culturele minderheden worden gestimuleerd vanaf 2013 om gebruik te maken van de website Wijzer in Welzijn en het Welzijnsloket. <u>Meting:</u> oplijsting van de initiatieven. registratie van het aantal gestelde vragen via de website.
Gemeentediensten en OCMW stimuleren anderstaligen en etnisch culturele minderheden om langs te gaan bij het welzijnsloket.	Meer anderstaligen en etnisch culturele minderheden gaan langs bij het welzijnsloket vanaf 2013. <u>Meting:</u> jaarlijks overzicht van het aantal meldingen en inhoudelijk verslag van de dienstverlening.
De integratieambtenaar bezorgt informatie m.b.t. integratiebeleid en taalbeleid aan Wijzer in Welzijn en aan het Welzijnsloket.	Vanaf 2013 Mensen van diverse herkomst worden via Wijzer in Welzijn en het Welzijnsloket op de hoogte gebracht van het integratiebeleid en taalbeleid. <u>Meting:</u> info op de website en aan het loket

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur sensibiliseert de bevolking ongeacht de herkomst over het omgaan met diversiteit in de samenleving.

Acties	Resultaatsindicatoren – timing
De gemeente zet regelmatig etnisch culturele diversiteit in de kijker via publicaties in het gemeentelijk infoblad .	<u>Meting:</u> overzicht publicaties m.b.t. etnisch culturele diversiteit.
<p>De gemeente werkt initiatieven uit rond mondiale vorming.</p> <p>Kleur Bekennen stimuleert, promoot en ondersteunt mondiale vorming en actief wereldburgerschap in het onderwijs en wordt aangeboden aan de Dilbeekse basisscholen via een filmbus tussen krokus- en paasvakantie gedurende een welbepaalde periode in samenspraak met de leerkrachten.</p> <p>De cel noord- zuid (van de dienst welzijn en preventie) werkt samen met de openbare bibliotheek en vzw Djapo rond positieve beeldvorming over andere culturen via een educatieve leskoffer. De scholen kunnen zes maal per jaar gedurende minimum 2 weken en maximum een maand een educatieve leskoffer ontlene bij de bib.</p>	<p>Door het project “Kleur Bekennen” en door de educatieve leskoffer worden andere culturen in de kijker geplaatst en wordt de interlevensbeschouwelijke dialoog bevorderd.</p> <p><u>Meting:</u> verslag voor convenant RIS</p> <p><u>Meting:</u> overzicht van het aantal uitleningen.</p>
Impliciete beeldvorming: Screening van de communicatiekanalen om na te gaan of het algemeen beeld dat wordt gegeven wel overeenkomt met de realiteit van de gemeente. De gemeente screent een steekproef van de externe communicatie om na te gaan of deze een correcte weerspiegeling is van de diversiteit bij de Dilbeekse bevolking.	<p>2013: er is zicht op het feit dat de diversiteit bij de Dilbeekse bevolking wordt weergegeven in het algemeen beeld van de bevolking via de verschillende communicatiekanalen.</p> <p><u>Meting:</u> 2013: resultaat van de screening. 2014: ophijsting met voorstellen ter verbetering van de impliciete beeldvorming.</p>
Het gemeentebestuur koopt de DVD “Verliefd, verloofd, getrouwd” rond huwelijksmigratie aan en stelt deze ter beschikking voor lokale actoren.	<p>2013: aankoop DVD</p> <p><u>Meting:</u> DVD</p>

Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur voert een diversiteitsbeleid op de werkvloer

Acties	Resultaatsindicatoren - Timing
Het gemeentebestuur biedt vorming Nederlands op de werkvloer aan i.s.m. Huis van het Nederlands of Centrum voor Basiseducatie.	<p>Openbare diensten met anderstalige werknemers kunnen vanaf 2013 gebruik maken van het aanbod Nederlands op de werkvloer.</p> <p><u>Meting:</u> jaarlijks verslag van het aantal vormingen en het aantal deelnemers. Evaluatie door de begeleiders en deelnemers.</p>
Gemeente en OCMW onderzoeken de mogelijkheid om een diversiteitsplan in te dienen. Het diversiteitsbeleid van de gemeente wordt uitgewerkt door een stuurgroep i.s.m. externe partners (Resoc, CBE, Huis van het Nederlands).	<p>2013: beslissing gemeente en OCMW over het al dan niet indienen van een diversiteitsplan.</p> <p><u>Meting:</u> ontwerp diversiteitsplan.</p> <p>Vanaf 2014 : concrete acties worden uitgewerkt, uitgewerkt en geëvalueerd.</p> <p><u>Meting:</u> jaarlijks verslag van het aantal vormingen en het aantal deelnemers. Evaluatie door de begeleiders en deelnemers.</p>

2.Externe regierol interculturalisering

Strategische doelstelling: De gemeente versterkt en stimuleert de niet-gemeentelijke organisaties in de verschillende relevante domeinen in het bereiken en betrekken van de bijzondere doelgroepen met het oog op gelijke kansen voor alle burgers.

Operationele doelstelling: het gemeentebestuur biedt ondersteuning aan scholen bij het contact met anderstalige nieuwkomers en etnisch culturele minderheden.	
Acties	Resultaatsindicatoren - timing
De integratieambtenaar en deskundige onderwijs onderzoeken i.s.m. de scholen waar ondersteuning nodig is ter bevordering van leerkansen voor anderstalige kinderen en ouderparticipatie.	De knelpunten m.b.t. taalbeleid en integratiebeleid in de Dilbeekse scholen zijn vanaf 2013 gekend. <u>Meting:</u> overzicht van de knelpunten.
Scholen die ondersteuning nodig hebben, worden door de deskundigen integratie en onderwijs op de hoogte gebracht van mogelijke ondersteuningsvormen (trajectbegeleiding, oefenkansen Nederlands, sociale tolken...).	Via directievergaderingen en via persoonlijke contacten krijgen de scholen vanaf 2013 de nodige info. <u>Meting:</u> verslag van de aangeboden ondersteuningsvormen.
Het gemeentebestuur biedt informatie aan de scholen m.b.t. vakantie- en vrijetijdsinitiatieven en oefenkansen Nederlands voor anderstalige inwoners.	Ouders worden op de hoogte gebracht van het gemeentelijk vrijetijds- en vakantieaanbod en oefenkansen Nederlands. <u>Meting:</u> publicaties m.b.t. vrijetijdsinitiatieven
Het gemeentebestuur ondersteunt de naschoolse huiswerkbegeleiding georganiseerd door het OCMW i.s.m. vrijwilligers en met de scholen.	De naschoolse begeleiding gaat door tijdens het schooljaar op maandag, dinsdag en donderdag telkens van 15.45 uur tot 17.15 uur op 4 locaties: in Dilbeek Centrum, Dilbeek Savio, Groot -Bijgaarden en Schepdaal. <u>Meting:</u> jaarlijks verslag van het aantal leerlingen en het aantal begeleiders.
Onderzoek naar de wenselijkheid en haalbaarheid voor ondersteuning van het taalbeleid en ouderparticipatie i.s.m. CBE, CVO en PRIC	Uitwisseling van good practices en bespreking van de noden tijdens scholenoverleg of zorgoverleg. <u>Meting:</u> verslag overleg.
Het OCMW biedt vorming "leren leren" aan voor anderstalige ouders voor de naschoolse begeleiding i.s.m. de zorgcoördinatoren van de scholen en vrijwilligers.	Door een doelgerichte vorming vanaf het schooljaar 2013-2014 krijgen de ouders de kans hun kinderen te leren begeleiden bij hun huiswerk, kunnen ze zelf hun Nederlands oefenen en wordt hun betrokkenheid bij het schoolgebeuren bevorderd.
Operationele doelstelling: Het gemeentebestuur creëert een breed draagvlak voor haar participatiebeleid om kansengroepen meer te laten participeren aan het sociale leven.	
Acties	Resultaatsindicatoren - timing
Het gemeentebestuur werkt samen met de lokale middenstand en met Unizo voor "oefen hier je Nederlands bij handelaren" .	In de periode 2013-2014 zal een voltijds medewerker van Unizo in 10 gemeenten van de Vlaamse Rand dit project uitwerken i.s.m. de lokale handelzaken. <u>Meting:</u> overzicht van de deelnemende handelzaken.
Het gemeentebestuur stimuleert en ondersteunt externe vrijetijdsorganisaties die meewerken aan initiatieven die de participatie van mensen van diverse herkomst bevorderen (Bijt in je Vrije Tijd, Samen Inburgeren....)	De Dilbeekse socio-culturele verenigingen en adviesraden, café Combinne, CVO en CBE worden actief betrokken. <u>Meting:</u> overzicht van de initiatieven.

Hoofdstuk 4: Beleidsparticipatie

Inleiding

Dilbeek heeft een groot aantal adviesraden en werkgroepen waarin de socioculturele verenigingen zijn vertegenwoordigd:

De **welzijnsraad** is een adviesorgaan waarbij 56 organisaties zijn aangesloten. Hij geeft adviezen aan de gemeentelijke overheid over sociale problemen en stelt oplossingen voor. De welzijnsraad is samengesteld uit twee vertegenwoordigers van de erkende sociale verenigingen en instellingen die ten minste één jaar in de gemeente actief zijn. Het bureau vergadert maandelijks.

De **cultuurraad** heeft als doel “het bevorderen van een integraal cultuurbeleid in het belang van alle inwoners van Dilbeek”. Een 140-tal verenigingen en individuele deskundigen zijn vertegenwoordigd in deze raad. Zij volgen het culturele leven in Dilbeek op de voet, brengen advies uit aan het gemeentebestuur en werken mee aan de organisatie van grote evenementen als het Vlaams Feest, Kottekoer, Vijverfestival, Nieuwjaarkezoet. De cultuurraad bestaat uit een algemene vergadering die tweemaal per jaar samenkomt, een Raad van Bestuur en 3 commissies: commissie kunsten, commissie erfgoed, en commissie socio-cultureel werk.

De Algemene Vergadering van **de jeugdraad** (A.V.) bestaat uit minstens één afgevaardigde van elke vereniging die lid is van de Dilbeekse Jeugdraad. Dit zijn de Dilbeekse scouts en Chiro, de jeugdclubs en enkele onafhankelijke en geïnteresseerde jongeren. De stuwgroep bewaakt de algemene doelstellingen van de jeugdraad, organiseert activiteiten voor de jeugd en coördineert het gehele Dilbeekse jeugdbeleid. Enkele concrete onderwerpen waarover de stuwgroep zich beraadt: Paas Je Rot, Castelhof, het Dilbeeks jongerenmagazine DRETZ, het jeugdwerkbeleidsplan...

De sportraad heeft als opdracht de samenwerking tussen de sportverenigingen te bevorderen en het gemeentebestuur te adviseren in alle sportaangelegenheden. Alle Dilbeekse sportverenigingen (meer dan 30) kunnen onder bepaalde voorwaarden lid worden van de algemene vergadering van de sportraad. Ook geïnteresseerde inwoners mogen zich aanmelden. Uit de algemene vergadering wordt een bestuur verkozen.

De **middenstandsraad** adviseert het gemeentebestuur inzake de middenstand, de handel, de ambachten en de vrije beroepen en stelt maatregelen voor. Daarnaast coördineert en bevordert deze raad verschillende initiatieven, die uitgaan van de aangesloten organisaties. De raad is samengesteld uit leden van het Verbond der Dilbeekse Zelfstandigen, de vzw Middenstand Groot-Bijgaarden en de Bond van de Rondreizende Handelaars Dilbeek.

Daarnaast heeft Dilbeek ook nog een seniorenraad, een milieuraad, een bibliotheekraad en een raad voor internationale samenwerking. Bijna elke Dilbeekse deelgemeente heeft een dorpsraad of wijkraad.

Uit de bevraging van de gemeentediensten blijkt dat in de gemeentelijke adviesraden bijna geen vertegenwoordigers van zelforganisaties van etnisch culturele minderheden vertegenwoordigd zijn. Ook mensen van vreemde afkomst bij de reguliere verenigingen zetelen zelden in de algemene vergadering van de adviesraden. Enkel in de RIS (Raad voor Internationale

Samenwerking) is de Congolese vzw Hand in Hand voor Loto vertegenwoordigd door iemand van Congolese afkomst.

De informatie over de adviesraden is vermoedelijk enkel gekend bij de vertegenwoordigers uit de reguliere verenigingen.

De wijkbabbels in 2010 waren bedoeld om een breed publiek hun mening te laten uiten over verschillende beleidsdomeinen. Ook hier waren amper anderstaligen of mensen uit etnisch-culturele minderheden aanwezig. Na de wijkbabbels werd de werkgroep “leefbaarheid” opgericht.

Dilbeek heeft sinds januari 2010 een meldpunt voor klachten via de gemeentelijke website. Eenmaal per jaar worden deze klachten gerapporteerd aan de gemeenteraad. De informatie over het melden van een klacht is echter niet laagdrempelig naar laaggeschoolden of anderstalige burgers.

Bij de bevraging van etnisch culturele minderheden blijken soms uitingen van racisme in hun dagelijks leven een knelpunt te zijn. Toch wordt er bitter weinig beroep gedaan op het indienen van een klacht omdat dit enerzijds voor zichzelf als “niet ernstig genoeg wordt” ervaren, omwille van taaldrempels of uit onwetendheid. Een lokaal meldpunt voor racisme en gelijke kansen is er niet. Slachtoffers van discriminatie kunnen enkel doorverwezen worden naar het Centrum voor Gelijke Kansen en voor Racismebestrijding.

Dilbeek wil de beleidsparticipatie van mensen van diverse herkomst bevorderen door de dialoog aan te gaan met anderstaligen en etnische culturele minderheden en door bestaande inspraakkanalen en overlegplatformen te sensibiliseren om mensen van diverse herkomst te betrekken bij het beleid.

Strategische doelstelling: de gemeente faciliteert de mogelijkheid tot een structurele participatie van de bijzondere doelgroepen van het integratiedecreet aan het lokaal beleid.

Operationele doelstelling: initiatieven voor anderstaligen worden bekend gemaakt en geëvalueerd door de cursisten NT2 en deelnemers aan "oefenkansen Nederlands".	
Acties	Resultaatsindicatoren - timing
De leerkrachten NT2 brengen hun cursisten op de hoogte en evalueren regelmatig de activiteiten voor anderstaligen en koppelen dit terug naar de integratieambtenaar. Initiatieven worden door de integratieambtenaar op regelmatige basis opgevolgd, geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig.	Meer cursisten zijn vanaf 2013 op de hoogte van initiatieven voor anderstaligen en krijgen zo de kans om meer inspraak te krijgen in het integratiebeleid van de gemeente.
De integratieambtenaar houdt een vinger aan de pols bij deelnemers van "oefenkansen Nederlands" Deelnemers aan Café Combinne, Samen Inburgeren, Bijt in je Vrije Tijd... krijgen de kans hun ervaringen te delen.	De integratieambtenaar is meer op de hoogte van de ervaringen die deelnemers hebben met "oefenkansen Nederlands" en van de noden en behoeften van anderstaligen.
Operationele doelstelling: initiatieven m.b.t. taal- en integratiebeleid worden bekend gemaakt en geëvalueerd bij overlegplatformen die contact hebben met anderstaligen en etnisch culturele minderheden.	
Acties	Resultaatsindicatoren - timing
Het NT2 - overleg wordt opgericht o.l.v. de integratieambtenaar. De initiatieven rond taalstimulering en taalpromotie worden besproken en geëvalueerd met de betrokken organisaties (CVO, CBE, Huis van het Nederlands, Café Combinne...).	Het NT2 - overleg komt minstens 1 x per jaar samen bij de dienst welzijn en preventie. De integratieambtenaar coördineert dit overleg. <u>Meting:</u> verslag van het overleg
De werkgroep Leefbaarheid onderneemt acties om de leefbaarheid in de woonwijken te verbeteren met inspraak van de burger. Prioriteit: herinrichting centrum van Groot-Bijgaarden	Wijkraden en individuele burgers worden betrokken bij acties om de leefbaarheid in de wijken te verbeteren. Vanaf 2012-2013 zullen wijkraden en gebruikers van de openbare ruimte betrokken worden bij het overleg. <u>Meting:</u> verslagen werkgroep Leefbaarheid
Het overlegplatform van de scholen wordt georganiseerd door de dienst onderwijs. De integratieambtenaar informeert de scholen jaarlijks over mogelijke ondersteuningsvormen en bespreekt initiatieven m.b.t. taalbeleid, ouderparticipatie, positieve beeldvorming enz... met de scholen.	De scholen zijn op de hoogte van het taal- en integratiebeleid van de gemeente en krijgen de kans bestaande initiatieven te evalueren. <u>Meting:</u> verslag overleg met de scholen.
Het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie bestaat uit verschillende gemeentediensten, OCMW en Welzijnsschakels (vertegenwoordiger van kansengroepen) en volgt het participatiebeleid op.	Initiatieven rond vrijetijdsparticipatie zoals de vrijetijdspas worden jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd. <u>Meting:</u> verslag evaluatie
De lokale verenigingen vertegenwoordigd in de gemeentelijke adviesraden worden op de hoogte gebracht van het taal- en integratiebeleid.	Relevante acties kunnen via de vertegenwoordigers van sportraad, jeugdraad, welzijnsraad enz.. doorstromen naar de leden van socio-culturele verenigingen en naar kansengroepen. <u>Meting:</u> verslagen AV adviesraden.

Operationele doelstelling: De gemeente stimuleert de deelname van inwoners van diverse afkomst aan adviesraden en inspraakkanalen.

Acties	Resultaatsindicatoren - timing
De gemeente overlegt met de gemeentelijke adviesraden rond de mogelijkheden en weerstanden op het vlak van het bereiken van mensen van diverse afkomst. De integratieambtenaar stimuleert de adviesraden initiatieven te nemen om hun werking open te stellen naar mensen van diverse herkomst.	2013: nulmeting van het aantal mensen van diverse herkomst dat deelneemt aan de adviesraden.
De statuten van de welzijnsraad worden aangepast zodanig dat ook onafhankelijke burgers kunnen participeren.	Het aantal onafhankelijke burgers in de welzijnsraad stijgt vanaf 2013. <u>Meting:</u> verslag samenstelling van de welzijnsraad.
Alle adviesraden worden ruimer bekend gemaakt via de websites van gemeente, OCMW en Welzijnsloket. Acties van de adviesraden worden regelmatig gepubliceerd in het gemeentelijke infoblad en in de pers.	Door positieve beeldvorming over de adviesraden worden de drempel om toe te treden tot een adviesraad verlaagd voor organisaties. Nieuwe verenigingen en individuele burgers vinden de weg naar de adviesraden. <u>Meting:</u> verslag samenstelling adviesraden.

Operationele doelstelling: De gemeente organiseert overleg met nieuwe Vlamingen en hun organisaties.

Acties	Resultaatsindicatoren - timing
Oprichting van een werkgroep "integratie" vanuit de welzijnsraad. De werkgroep integratie bestaat uit medewerkers van het gemeentebestuur, sleutelfiguren uit organisaties die contact hebben met diverse doelgroepen en gewone burgers van diverse afkomst.	Vanaf 2013: mensen van diverse afkomst krijgen de kans om te participeren aan het gemeentelijke beleid. <u>Meting:</u> verslag samenstelling werkgroep.
De integratieambtenaar stimuleert de praatgroep Café Combinne om beleidsthema's te bespreken.	Vanaf 2013: het gemeentelijk beleid komt aan bod tijdens Café Combinne. <u>Meting:</u> ophijsting van de thema's m.b.t. het beleid van de gemeente.

Operationele doelstelling: de gemeente Dilbeek heeft een doorverwijsfunctie bij meldingen van discriminatie.

Acties	Resultaatsindicatoren - timing
Wanneer signalen van discriminatie worden opgevangen bij de gemeentediensten en het OCMW, kunnen deze worden gemeld of de getroffen worden doorverwezen naar het Lokaal ⁵ Meldpunt discriminatie (onder voorbehoud).	Alle Dilbeekse burgers die getroffen worden door discriminatie kunnen bij het Lokaal Meldpunt Discriminatie terecht vanaf 2013.
De gemeentediensten en OCMW maken het Lokaal Meldpunt Discriminatie bekend.	Het Lokaal Meldpunt Discriminatie is vanaf 2013 bekend bij de Dilbeekse bevolking.

⁵ De oprichting van een Lokaal Meldpunt Discriminatie werd door de Provincie Vlaams Brabant bij minister voor Gelijke Kansen P.Smet met de steun van de gemeenten Asse, Dilbeek, Grimbergen, Halle, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw en Vilvoorde aangevraagd.

Deel 3 : Financiële nota

Actie	Geraamde uitgaven	Geraamde inkomsten		
Oprichting integratiedienst Loonkost integratieambtenaar 1/2/2012 – 31/01/2013	€53.575	Startsubsidie €24.051 in 2012		
Uitvoering integratiebeleid	Minimum €32.999 cofinanciering gemeente	Subsidies Vlaamse overheid €65.998 in 2013		
Loonkost integratieambtenaar voor 2013	€53.575			
Loonkost ½ administratieve kracht voor 2013	€25.000			
Werkingskosten gemeente				
Hoofdstuk 1: taalbeleid		2013	2014	2015
OD: De gemeente Dilbeek zet in op taalpromotie om zoveel mogelijk anderstaligen toe te leiden naar de lessen NT2	Huur lokalen voor lessen NT2	€1.000	€1.000	€1.000
	Terugbetaling cursusgeld	€1.000	€1.000	€1.000
OD: de gemeente zet actief in op het creëren van oefenkansen Nederlands voor anderstalige inwoners	Werkingskosten Café Combinne	€1.800	€2.000	€2.000.
	Aankoop en aanvulling materiaal taalrugzakjes	€1.497	€500	€500
	Taalbad anderstalige kinderen	€3.000	€3.000	€3.000
Hoofdstuk 2: Samenleven in diversiteit		2013	2014	2015
O.D. Het gemeentebestuur zorgt voor leefbare woonwijken door een proactief beleid.	¼ VTE buurtwerker	-	€11.000	€11.000
	Premies aan wijkcomités voor buurtfeesten	€3.125	€3.125	€3.125
Hoofdstuk 3 De gemeente heeft een regierol in interculturalisering		2013	2014	2015
O.D. Het gemeentebestuur zorgt voor een laagdrempelig en klantvriendelijk onthaal van alle nieuwe inwoners binnen een duidelijk taalbeleid	Publicaties taalbeleid (voor o.a. onthaalpakket)	€2.000	€2.000	€2.000
	Onthaaldag nieuwe inwoners	€2.000	€2.000	€2.000
	Integratiegesprekken via samenwerkingsovereenkomst PIN*.	€2.400	€4.800	€4.800
	Promotiefilm Dilbeek	-	€5.000	-
O.D. Het gemeentebestuur ondersteunt haar personeelsleden bij de omgang met inwoners van diverse herkomst.	Sociale tolken via overeenkomst PaStA	€2.600	€2.600	€2.600
Totaal subsidiabele uitgaven werkingskosten		€20.422	€38.025	€33.025

*reële kost integratiegesprekken : €4.800. In 2013 nog cofinanciering van de provincie